

༡༡། རྟོན་འབྲེལ་བསྟོན་པའི་ཚིག་དོན་གནད་བསྟུས་སུ་འབྲེལ་བ་
འཇམ་དཔལ་དབྱེས་པའི་མཚོན་ཡོན་ཞེས་བྱ་བ། །

འབྲས་ཚོལ་གྱི་དོན་དེ་བུམ་སྐྱེལ་སྐྱེ།
སྐྱེ་ལོ་༡༠༣༣

། ཉེན་འབྲེལ་བསྟོན་པའི་ཚིག་དོན་གནད་བསྟུན་སུ་འབྲེལ་བ་
འཇམ་དབལ་དགུམ་པའི་མཚོན་ཡོན་ཞེས་བྱ་བ། །

བཞེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་རང་དབང་གིས་གསུངས་པས། །

སྐྱེ་བ་གཞན་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་སོ་ཞེས། །

ཞིང་ཀུན་སྟུན་པར་བྲགས་པའི་འདྲེན་པ་མཚོན། །

སྐྱུའི་གཙོ་བོ་དེ་ལ་མཚོན་ཏུ་གསུ། །

སྟིགས་དུས་རྒྱུད་པའི་སྐྱེ་བ་རྩམ་སྦྱོར་པོ་ཀུན་ནས་འབྲིབས་པས་གངས་རྒྱུངས་
ཀྱིས་མཚོན་འཇམ་གྱིང་ཡངས་པའི་ས་བྱོན་དུ། །

འགོ་རྣམས་སྐྱ་ཚོགས་དུམ་པས་ཉེན་ཅིང་གྲང་དོར་གོམ་སྐབས་ཡོངས་སུ་
འབྱོར་བས་འདི་དང་གཏན་བདེའི་ལམ་སྟོར་ཚོ། །

དུས་ལས་མི་གཡེལ་རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་བྱུང་ཚོས་ངོམ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་
ཞི་བདེའི་འདྲེན་པ་མཚོན་ཏུ་ལེགས་བྱོན་པ། །

སྟིང་རྗེའི་རང་གཟུགས་མཐུན་སྣང་ཉིད་ཀྱུབ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་བསྟུན་འཇིན་
རྒྱ་མཚོའི་ཞབས་སྐྱེས་འབྲལ་མེད་སྦྱི་བོར་བསྟུན། །

ཉེན་འབྲེལ་བསྟོན་པའི་འབྲེལ་བ་མངམ་དཔལ་དགུམ་པའི་མཚོན་ཡོན།

བདག་ཉིད་བྱིས་པའི་དུས་ནས་གཞུང་བཟང་འདིའི། །

ཚོག་ཙམ་ན་བར་བྱང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས། །

ཚོག་གི་དོན་དང་དོན་གྱི་བཅུད་བཟང་རྣམས། །

ཅུང་ཟད་མྱང་འདོད་འདི་ཡི་ཀུན་སྡོང་ཡིན། །

དེ་ཡང་། གཞུང་འདི་ལ་དེང་སང་མཁས་པ་རེས་འབྲེལ་བ་རེ་
བཅུམས་འདུག་ཅེས་བཞུན་དར་ལྟ་རམས་པས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོ་ལྟ་
རིང་ལུགས་འདིན་པའི་མཁས་མཚོག་ཆེས་མང་པོས་འབྲེལ་བ་མཛད་འདུག་
པའི་ཁོངས་ནས་གཞུང་ལུགས་ལྟ་བུའི་སྡོ་བྱོས་ཁབ་མིག་ལྟར་དོག་པ་བདག་
གིས་མངལ་བ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགོ་འདུན་ལྷ་མཚོས་མཛད་པ་
དང་། ལགོང་ས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྗེ་བཙུན་བཞུན་འདིན་ལྷ་མཚོའི་
གསུང་བཤད་ཟིན་གྱིས་སྤྲུབ་དབུ་པ། ལྷང་སྐྱུ་རོལ་པའི་དོ་རྗེས་མཛད་པའི་
འབྲེལ་བ། དདུལ་ཚུ་རྣམ་རྟེན་པས་མཛད་པ། ཨ་ལག་ག་བཞུན་དར་ལྟ་
རམས་པས་མཛད་པ། ཅོ་ནེ་རྒྱ་མ་རིན་པོ་ཆེས་རྗེལ་མར་བསྟོད་པའི་སྡོ་ནས་
འབྲེལ་བ། རྗེ་ལམ་རིམ་པ་ངག་དབང་ལུན་ཚོགས་ཀྱིས་མཛད་པ་བཅས་
ཡིན།

དེ་དག་ལས་ལྷ་ལྷུ་དབང་དགོ་འདུན་ལྷ་མཚོས་མཛད་པ་དང་།
ལྷང་སྐྱུ་རོལ་པའི་དོ་རྗེས་མཛད་པའི་འབྲེལ་བ་སོགས་ནི་གཞུང་འབྲེལ་ཆེན་

མོ་རྒྱུའི་སྐོལ་ལྟར་རྩ་བའི་ས་བཅད་དང་འཕྲོས་པའི་ས་བཅད། དེ་དག་ལས་
འཕྲོས་པའི་ས་བཅད་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བཀའ་སྟེ་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་
རྒྱས་ཤིང་ཞིབ་པར་འབྲེལ་བའི་ལྷགས་སྲ་མངོད་པས་ལས་དང་པོ་བ་འགའ་
ལ་ས་བཅད་གཅིག་ཏུ་སྒྲགས་མ་ཞེས་བར་བསྟུན་དགོས་ལྟ་བུར་རྫོགས་
འཛོལ་གྱི་རྒྱར་འབྲོ་བའང་སྲིད་པས་དོན་ཚན་རྣམས་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་
བསྟར་ཆགས་སྲ་བའོད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཅུང་ཟད་འཇུག་པ་བདེ་བར་མངོན།

གོང་གསལ་ཕན་གྱིས་མངལ་བའི་འབྲེལ་བའི་ཁྲོད་ནས་ཙོ་ཞེ་གྲ་མ་
རིན་པོ་ཆེའི་སྐོལ་མར་བསྟོན་པ་སྐུལ་ལེན་བཅུ་གཅིག་ལས་དོན་ཚན་བཅུ་
གཅིག་ཏུ་བསྟུས།

ཐོག་མའི་གན་ལམ་རིམ་པས་རབ་བྱེད་དམ་དོན་ཚན་ཉེར་ལྔར་བསྟུས་
ཏེ་གསུངས།

བསྟན་དར་སྟེ་རམས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོན་པའི་དཀའ་གནད་ལས་
བཅུ་མས་པའི་དོན་འབྲེལ་རིན་ཆེན་སྲིང་བར་གཞུང་འདིའི་དོན་རྒྱུད་རྩལ་ནི་
རྒྱབས་འབྲོའི་རྣམ་གཞག་དང་རྒྱར་ནས་མངོད། དེ་ཡང་། ༡) གང་ཞིག་
གཟིགས་ཤིང་ཞེས་པ་ནས་བདག་སྟུག་འཚོལ། ཞེས་པའི་བར་སྟོག་བརྒྱད་
ཀྱིས་གཞན་ཏུ་མི་སྒྲུབས་སྟུབས་སྲ་འབྲོ་རྩལ་དང་། ༢) ཕན་མངོད་ཁྲོད་
ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས་ངེས་པར་སྟེ། ཞེས་པའི་བར་སྟོག་ཉེར་གཉིས་ཀྱིས་སྟུབས་

ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པས་སྐྱབས་སུ་འགོ་རྩེད། ༣) དོན་བཞིན་གཟིགས་ནས་
ཞེས་པ་ནས་གཞན་གྱིས་མིན། ཞེས་པའི་བར་སློག་བདུན་གྱིས་སྐྱབས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་ཤེས་པས་སྐྱབས་སུ་འགོ་རྩེད། ༤) རྟོན་གྱིས་ངི་སྟེད་ཅེས་པ་ནས་
ངལ་གསོ་ཐོབ། ཅེས་པའི་བར་སློག་བཅུ་བཞི་ཡིས་ཁས་སྐྱབས་པས་སྐྱབས་
སུ་འགོ་རྩེད། ༥) མཇུག་པ་ཀུན་ལས་ཞེས་པ་ནས་རྗེས་དྲན་ཤོས། ཞེས་
པའི་བར་སློག་གཅིག་གིས་གཞན་དག་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱབས་སུ་འགོ་དཔོན་པར་
གདམས་ཚུལ། ༦) སྟོན་དེའི་རྗེས་སུ་ཞེས་པ་ནས་དེ་ལྟར་གྲུས། ཞེས་པའི་
བར་སློག་གཅིག་གིས་བསྟོན་པའི་མཇུག་བསྐྱབ་བ་དང། ༧) སྟོན་པ་ལྟ་ན་ཞེས་
པ་ནས་ཤོགས་བྱེད་ཤོག། ཅེས་པའི་བར་སློག་ལྔས་དགེ་བསྟོན་བཅས་བདུན་གྱི་
སྟོན་ས་གསུངས་ཡོད།

ད་ལན་གྱི་འཆད་ཉན་འདིའི་གཞི་བཙོལ་ས་ནི་བསྐྱེད་དར་སྣ་རམས་
པའི་འཆད་རྩལ་འདི་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཏུ་མཛོན་པས་དེ་
གཞིར་གཞན་ ཚིག་གི་འབྲུ་གཞིན་དང་འབྲེལ་བའི་བཤད་པ་རྣམས་རྗེ་བཙུན་
དུལ་ཚུ་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་སོར་བཞག་ཏུ་བཀོད། སྐབས་བབས་ཀྱི་སྦྱི་དོན་
འགངས་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་སོགས་ལས་དྲང་སྟེ་
དཔོན་པར་སྟོན། །

དང་པོ་གཞན་དུ་མི་སྐྱ་བས་རྒྱབས་སུ་འགོ་རྩེ་ལ་ལ་ཚོགས་བཅད་
བརྒྱད་དེ་འདིས་སངས་རྒྱལ་ཉག་གཅིག་རྒྱབས་སུ་འོས་པ་བཞུག། ཐོག་མར་
སྟོན་པ་ལ་བསྟོད་པུག་སྟོག་གཅིག་སྟེ།

- ༡) གང་ཞིག་གཟིགས་ཤིང་གསུང་བ་ཡིས། །
- མཁྱེན་དང་སྟོན་པ་རྒྱ་ན་མེད། །
- རྒྱལ་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །
- གཟིགས་ཤིང་འདོམས་པ་དེ་ལ་འདུད། །

དོན་ནི། རྟེན་འབྲེལ་གང་ཞིག་རང་གིས་གཟིགས་ཤིང་གཞན་ལ་
གསུང་བ་ཁོ་ན་ཡིས་མཁྱེན་པ་དང་སྟོན་པ་རྒྱ་ན་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་
རྒྱལ་བ་གོ་ཉུ་ཏ་མ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གཟིགས་ཤིང་འདོམས་པ་
དེ་ལ་བདག་འདུད་དེ་ཞིས་པའོ། །

ད་དུང་གསལ་ཙམ་བརྗོད་ན། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་སུགས་གང་
ཞིག་རང་གིས་ངེ་བཞིན་གཟིགས་ཤིང་། གཟིགས་པ་ལྟར་གཞན་ལ་གསུངས་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མཁྱེན་པ་རྒྱ་ན་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་རྒྱ་ན་མེད་པར་
བཞུགས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རྩེ་ལ་དེ་ཡིན་
ལ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་འདོམས་པར་མངོན་པའི་རྒྱལ་བ་

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྒོ་གསུམ་གྲུས་པས་འདུད། ཅེས་པའི་དོན་
ནོ། །

རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པ་ནི་རྟེན་འབྲུང་ཞེས་པ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན།
བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་ཞེས་པའི་འབྲུང་བའི་དོན་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་
དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུབ་པ་གཉིས་ལ་འདུག ས་པོན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་
གུ་འབྲུང་བ་ནི་སྐྱེ་བའི་དོན་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཉིས་པམ་ཚུན་བརྟེན་
ནས་འབྲུང་བ་དང་རིང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུང་དུ་འབྲུང་བའམ་འཛོག་པ་ནི་
བརྟེན་ནས་འབྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཚུ་ཤེས་རྣམ་བཤད་དུ་གསུངས།

འདིའི་དངོས་ཟིན་ལྟར་ན། བརྟེན་ནས་འབྲུབ་པ་དང་། བརྟེན་ནས་
སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བའི་དོན་དུ་འཛོག་དགོས་པ་ལྟ་བུར་མངོན་
ཡང་། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པར།
ལྷ་སྟེགས་ཅན་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ་མི་སྐྱེ་བ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་ལས་ཀྱང་། ཀང་ཟག་དང་ཚོས་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བའི་
རྟེན་འབྲེལ་མི་འདོད་པར་དེ་གཉིས་བདེན་པར་འདོད་པའི་གཞན་སྟེ་ནི་རྟག་
ཚད་ཀྱི་ལྟ་བའི་གཡང་དུ་སྐྱུང་ལ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དངོས་པོ་
རྟག་པར་སྐྱེ་བའི་སྤྱི་རོལ་པས་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་མི་ལེན་པས་ཞེས་གསལ་བར་
གསུངས་ཤིང་།

མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་སྟོང་ལྷན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྲེད་ལས་ནི།
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་
མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དོར་གྲུབ་ཟིན་པར་
གསུངས།

འདི་དག་འགལ་མེད་དུ་རི་རྩར་འབྲེལ་དགོས་ཞེ་ན། དེ་ནི་བརྟེན་
ནས་འབྱུང་བ་སྟེ། ཞེས་པའི་དོད་དུ། དེ་ནི་རྒྱུར་བྱས་གདགས་པ་སྟེ། ཞེས་
པའི་ཚེ་བསོད་ནམས་གཤམ་པའི་དབྱུ་མའི་རྒྱུ་དོན་དུ་དངས་པ་ལས་འབྱུང་
བས་བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་དང་རྒྱུར་བྱས་ཞེས་པ་སྐབས་འདིར་དོན་གཅིག་དུ་
གོ་དགོས་པར་མངོན། དེ་རྩར་བྱས་ན་གཞན་སྟེ་ཆད་སྟེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་ས་
བོན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་མི་འདོད་པ་སྟེ་ས་
བོན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་གཞན་པའོམ་བཏགས་པ་མི་འདོད་པས་རྟེན་འབྲེལ་
གྱི་དོན་རི་རྩར་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་སྟོན་ནས་ཁས་ལེན་པར་མི་འབྲོ་ཞེས་སྟེ་ས་ན་
འབད་དམ་སྟེ་ས། །

ལྷང་རྒྱ་རོལ་པའི་དོ་རྗེས། རང་སྟེ་བྱེ་མདོ་རྣམ་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་
འདུས་བྲས་རྣམས་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་འདོད་
ཀྱི་འདུས་མ་བྲས་ལ་དེ་རྩར་མི་འདོད། རྫོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་དང་ཞི་འཚོ་
སོགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་རང་རྒྱུད་པ་དག་གིས་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་།

རང་གི་ཆ་གས་ལ་རྟོམ་ནས་བྱུང་བ་ཡང་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་དུ་འདོད་པས་
འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ཆར་རྟེན་འབྲུང་གི་རྣམ་གཞག་ཁས་
ལེན་པ་སོགས་ཞིབ་པའི་རྣམ་གཞག་མངོད་སྣང་དོ། །

སྣོང་ཉིད་སྣོང་རྗེའི་ས་མཁའ་ཆེན་པོས་རྩ་སར་བཀའ་ཚོས་སྐབས་
གསུངས་པ་ཕྱན་གྱི་བརྗེད་བྱང་སྣོང་པ་ཞིག་ཏུ་རྟེན་པ་ནི། བརྟེན་ནས་འབྲུང་
བའི་རྟེན་འབྲེལ་ནང་པ་ཡོངས་ཀྱིས་བཞེད། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་དབུ་མ་པའི་བཞེད་རྩལ་ཐུན་མིན་ཡིན། སྣོང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
སྲུས་མཐོང་བ་དེས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་མཐོང་། དེས་འདིག་རྟེན་པའི་ཡང་
དག་པའི་རྩལ་བ་ལས་འབྲས་ལ་དེས་པ་བརྟེན། སྣོང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
སྲུས་མཐོང་བ་དེས་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་དོན་དམ་པ་ཚོས་སྐྱའི་
རྩལ་སྐྱབ་པ་ཡིན། སྣོང་སྲིད་ཅེས་པའི་དོན། སྣོང་ཞེས་པས་རྟག་མཐའ་ལེལ།
སྲིད་ཅེས་པས་ཆད་མཐའ་ལེལ། འདི་རྩལ་མ་རྩལ་རྩལ་ཞེས་ལྷ་བའི་གསུང་དུ་
བྱུང་ཞིང་ཁོང་མཁའ་པ་ཆེན་པོ་འདི་ཅེས་གསུངས། །རྩལ་མ་རྩལ་རྩལ་ལ་
ཉག་རྩལ་བསོད་རྩལ་གྱི་སྟོབ་མ་དང་འཁོར་གདོང་གཉེར་ཆེན་གྱི་སྲས་ཡིན་པ་
གཞན་ནས་ཐོས། །

ཚིགས་བཅད་འདི་མཚོན་བརྗེད་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་
གཞག་གམ་དེང་སང་ཟེར་སྟོལ་སྣར་ན་བརྗེད་དོན་དོ་སྟོན་པེད། སྟོན་པ་

སངས་རྒྱས་ལ་བསྟོད་པའི་སྐྱོ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་རྟེན་འབྲུང་གསུང་བའི་སྐྱོ་
ནས་བསྟོད་པ་ནི་སྐྱོ་བ་དཔོན་རྒྱ་རྒྱུབ་ཀྱིས་ཅ་ཤེས་ཀྱི་མཚོད་བརྗོད། གང་གིས་
རྟེན་ཅིང་སོགས་དང་། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་མཚོད་བརྗོད། གང་དག་སྐྱེ་
དང་འཇིག་པ་དག །འདི་ཡི་རྩོལ་གྱིས་རབ་སྤངས་པ། །རྟེན་ཅིང་འབྲུང་བ་
གསུངས་པ་ཡི། །ལུབ་དབང་དེ་ལ་སྤྲུག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤངས་
ཡིན།

གཟིགས་ཤིང་འདོམས་པ་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་པས་མཁྱེན་བརྩེ་
གཉིས་དང་ལྷན་པ་བཞུན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་རི་རྩེ་བ་བཞིན་གཟིགས་པ་
དང་། གཟིགས་པ་དེ་རང་རྒྱལ་རྣམ་གཞན་ལ་དངོས་སྤྱི་མི་གསུང་བར་མི་
བཞུགས་པར་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་གཞན་ལ་འདོམས་པར་མཇུག་པའོ། །

ད་ནི་འདི་ནས་མར་གཞུང་འདིའི་སྤྱོད་རེ་རེ་བཞིན་ཆོག་གི་འབྲུ་
འགྲེལ་རྗེ་བརྩམས་དངུལ་རྒྱ་པའི་གསུང་སོར་བཞག་སྤོག་དམིགས་བསམ་ལ་རྒྱར་
བཤད་འགའ་ཞིག་བཅས་དགོད་པར་བྱ་བ་ལ།

- ༡) འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པ་རི་སྟོད་པ། །
- དེ་ཡི་རྩ་བ་མ་རིག་སྟེ། །
- གང་ཞིག་མཐོང་བས་དེ་རྟོག་པ། །
- རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བར་གསུངས། །

དོན་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་དཔལ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་
ཡི་རྩ་བ་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་གྲུབ་དུ་འཇིན་པའི་མ་
རིག་པ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གནས་ལུགས་གང་ཞིག་
མཐོང་བས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྟོག་བྱེད་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བར་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོལེས་པའོ། །

འདིར་ངེས་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ལྷི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཕལ་ཆེ་བའི་
གཞི་བརྟེན་སའམ། འགོ་འདུགས་ས་ནི། འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྟོན་བཅུད་སྤྱི་
དང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་སྐྱེ་བ་སྐྱ་སྐྱེ། ལྷན་པར་རང་ཅག་
སོག་ལྡན་གྱི་འགོ་བ་རྣམས་འབྲུང་སའི་རྩ་བ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་པའི་དྲི་བ་དེ་
ཡིན་ཞིང། དེའི་ལན་དུ་དེ་ཐམས་ཅད་བསམ་སློབ་བྱང་སྟེ་འཆར་གཞི་འགོད་
པོ་དབང་སྤྲུག་གམ་ཀྱན་དབང་དཀོན་མཚོག་གི་སྟོན་གཡོ་བ་ལས་བྱུང་
བའམ། ལྷ་རྟེན་པ་ཞིག་ལས་བྱུང་བ། ལྷ་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
སྟེ་རྣམ་པ་མེད་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའང་མ་ཡིན་གྱི། ལྷ་དེ་ནི་ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པར་བཞེད་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ས་ལུ་
སྤང་བའི་མདོ་ལས། འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྲུང་ཞེས་བྱེད་པ་པོའི་སྟོན་གཡོ་
བ་མེད་པའི་རྟེན་དང་། འདི་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་འདི་སྐྱེ་ཞེས་པས་མི་རྟག་པའི་
རྟེན། ལྷ་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་ཙམ་མམ། ཡང་ན་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་
འབྲུང་བ་མིན་གྱི་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་དུ། གང་

འདྲིར་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདྲུ་བྱེད། ཅེས་སོགས་ཞེས་སོགས་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས། དེ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་
རྣམ་དེ་རེད།

འདྲིའི་རྣོ་ནས་སྤྱི་བྱུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་འབྱུང། རྟོས་
ནས་གྲུབ། སྤང་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་རྣམ་གཞག་རྣོན་པའི་རྣོ་ནས། ཅུ་
ཤེས་ལས། གང་སྤྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཚོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པ། །དེ་སྤྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། །ཚོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་བརྟེན་ནས་བདགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་འབྲིང་བཞེད་པ་
སྟེ། རྟོབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། གང་སྤྱིར་རྒྱ་
མེད་པ་དང་དབང་སྤུག་གི། །རྒྱ་ལ་སོགས་དང་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་
ལས། །དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། །དེ་སྤྱིར་བརྟེན་ནས་
རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །གང་སྤྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་
བས། །རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་ལུས་པ། །དེ་སྤྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་
པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་ངན་དྲ་བ་མཐའ་དག་གཙོད་པར་བྱེད། །ཅེས་པས་ཀྱང་
དོན་འདི་ཉིད་གསལ་རྣོན་མཇུག་པ་ཡིན་མོ། །

འདྲིག་རྟེན་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་མ་ཡིན་པས་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་
ཡིན་ཞེས་དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་དཔོངས་པ་རབ་

གསལ་ལས་འདི་ལྟར་གསུངས། རྒྱུ་ཕན་ལྟར་ན་དེ་ཉིད་ནི་བཞི་སྟེ་འགྲོ་བ་
སྣ་ཚོ་གསལ་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུར་རྒྱུར་པ་ས་དང་རྒྱུ་དང་མེ་དང་རྒྱུར་ཞེས་བྱ་
བ་ནམས་སོ། དེ་ནམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་བྱུང་པར་ལས་པ་རྒྱ་དང་བལ་
པོ་སེའུ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་། མ་བྱ་དང་བྱ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་གི་སྣ་
ཚོ་གསལ་པ་རྗེ་ལྟར་མཐོང་བཞིན་པ་འབྲད་པ་འབྲེལ་བའི་གཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། རྣོ་
དངོས་པོའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་སྣ་ཚོ་གསལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་པོར་རྒྱུར་པ་ཡང་དེ་ལོ་
ན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་།

གཞན་ཡང་། རྒྱ་གར་དུ་སྟོན་བྱུང་བུ་པ་མཐའི་རྣམ་གཞན་སྟོར་གྱི་
དཔེ་དེབ་དེར་ལུགས་སུ་བྲིས་པ་ནམས་ན་སངས་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་
པའམ་གཙུག་པོ་ལ། རྒྱུ་ཕན་པ་བཅས་ལ་ཆད་སྐྱེ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དེ་
གསུམ་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱི་འོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་རིག་པ་ཅན་པ་དང་བྱེ་
བྲག་པ། གངས་ཅན་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་པ་ཞིག། སྟོན་གྱི་དཔྱོད་པ་
བ་དང་རིག་བྱེད་མཐའ་པ་བཅས་ནི་རིག་བྱེད་ལ་གཞི་བཙོན་པའི་གྲུབ་
མཐའ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་པའི་རྣམ་གཞན་གི་རྒྱུར་གཞི་རྣ་
བུར་ (གངས་ཅན་པའི་སྤྱོད་གསལ་གཙུག་མ་གཏོགས་) འཛིན་རྟེན་བྱེད་པོ་ཀུན་
དབང་དཀོན་མཚོ་གཅིག་དང་། སྤུང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་བདག་གང་ཟག་གི་
ངོས་འཛིན་བྱ་ལུལ་རྒྱུར་པ་ཞིག་འདོད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་བ་པས་འཛིན་རྟེན་
བྱེད་པོ་མི་འདོད་ཀྱང་བདག་འདོད་པ་ཡིན་ཅིང་། རྒྱུ་ཕན་པས་བྱེད་པོ་དང་

བདག་གཉིས་ཀ་མི་འདོད་། སངས་རྒྱས་པས་ནི་བྱེད་པོ་དང་བདག་གཉིས་
ཀ་མི་འདོད་པ་མ་ཟད་རྩ་ལ་དུ་བཏོན་ནས་དགག་པ་མངོན་པ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་གསལ་ལོ། གཞན་ཡང་བར་སྐབས་ཀྱི་དེབ་རྩོམ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས།
གྲུབ་མཐའ་གཞན་པལ་ཆེ་བས་གང་ཟག་འབྱུང་བ་ལྟ་ལས་གྲུབ་པར་འདོད་
ཀྱང་རྒྱང་ཕན་པས་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་བཞི་མ་གཏོགས་ནས་མཁའ་མི་འདོད་དེ།
ནམ་མཁའ་ཞེས་པ་ (ཐོགས་རེག་བཀག་པའི་ཆ་) ནི་ཚོད་དཔག་ཙམ་མ་
གཏོགས་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་མི་བྱུང་པས་སོ་ཞེས་འདོད་པར་བཤད།
བདག་མི་འདོད་པ་ཡང་རྒྱ་མཚོན་དེ་ཉིད་ལ་བྱུག་པ་ཡིན་སྟེ།

བོད་ཀྱི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་དཔེ་ཆ་རྣམས་སུ་རྒྱང་ཕན་པ་དང་།
རྒྱང་འཕེན་པ། རྒྱང་པན་པ། རྒྱལ་འོལ་མངོས་པ་བ་ཞེས་པ་ཅི་རིགས་
གསལ་ཡང་། འགའ་ཞིག་གིས་གྲུབ་མཐའ་འདིའི་གཞུང་བྱེད་པ་པོ་དྲང་
སྟོང་རྩ་རྒྱལ་ཞེས་པའི་མིང་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཐོགས་པའམ་ཡང་ན་ཚིག་དེའི་
དོན་ཆེ་འདིར་གང་མངོས་གང་བདེ་བྱེད་པ་སྟེ་དངོས་གཙོ་སྣེ་བའི་ལྟ་བུ་ལ་
བརྗོད་པས་ལྟ་བའམ་གྲུབ་མཐའི་མིང་དེ་སྣེ་བ་པོ་ལ་ཕར་ཐོགས་པ་ཡིན་སྟེད་
ཟེར། རུབ་སྟོགས་པའི་གྲུབ་མཐའི་ནང་དངོས་གཙོ་སྣེ་བའི་སྟོལ་འཇུགས་པོ་
ནི་སྣེ་པོའི་སྟོན་གྱི་ ༥༤༠ རྩེ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དང་རག་ཙམ་དུས་
མཉམ་པའི་ Leucippus + Democritus ཟེར་བ་གཉིས་ཡིན་པར་གྲགས།

དེང་སྐབས་ཀྱི་གར་ནང་སྲིད་བྱུས་པ་འགའ་ཤེས་ཚོས་དང་རང་
མོས་དང་གྲ་ཡངས་ཆེ་རབས་བཤད་དུས་ཚོས་མེད་སྐྱེ་བ་རྣམས་ལའང་དྲང་
སྲིང་ཞེས་པའི་མཚན་མཐོངས་སྟོན་གྱི་ཡོད་ལུགས་ཟེར་སྟོལ་འདུག།

གཞན་ཡང་འདི་པས་ཚད་མ་མངོན་སྲུང་གཅིག་ཤུར་འདོད་པ་ཡིན་
པས་སྐྱ་སྒྲིགས་པ་གཞན་ལྟར་ལྷུང་ཚད་མ་རིག་བྱེད་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་། རྗེས་
དཔག་ཚད་མ་མི་འདོད་པ་རེད། དེའི་དོན་ནི་རྣམ་བཤོད་པ་བཞིན་སྟོན་
བརྟུན་གྱི་འཛིག་རྟེན་འདིའི་འབྲུང་ཁྲུངས་གང་ཡིན་བརྟུན་གཅོད་པའི་སྐབས་
དང་འབྲེལ་ནས་གོ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱང་པན་པས་ས་བོན་ལས་སྐྱ་གྲུ་
འབྲུང་བ་མི་འདོད་པའམ་མེད་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རྒྱང་པན་པས་དུ་བ་ཡོད་པའི་
སྟོགས་སྐྱ་མི་འགོ་བ་ག་ལ་ཡིན།

བཤད་པ་འདི་དག་སྐབས་དོན་སྟོར་བའི་རྒྱན་དུ་མངོན་སྲིད་ཀྱང་
འདི་རྣམས་ཀྱི་སྟོར་རོབ་ཙམ་ཤེས་གལ་ཆེ་བར་བསམ། དེ་མིན་རྒྱང་པན་ནི་
མངོན་སྲུང་ལ་བསྟོན་པའི་ཞེས་པ་ཙམ་ལ་གཏུགས་ནས་བསྟུན་དགོས་པར་
འགྲུར།

མཚན་པས་འདིར་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྟུན་གཉིས་ཀྱིས་སྲིད་པའི་
འཁོར་ལོ་རྗེས་ཚུལ་བརྟུས་ཙམ་བཤོད་ན། བརྟུན་གཉིས་པོ་དེ་འཕེན་བྱེད་གྱི་
རྟེན་འབྲེལ་དང་། འཕངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྟེན་

རྟེན་འབྲེལ་བསྟོན་པའི་འབྲེལ་པ་འདྲམ་དཔལ་དབྱེས་པའི་མཚོན་ཡོན།

འབྲེལ་དང་། ལྷན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཅས་སྡེ་ཚོན་བཞིར་དབྱེ་ན་གོ་རྟོགས་
བདེ་བས་སྡོམ་ཚེག་འདི་ལྟར། མ་རིག་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་འཕེན། མིང་
གཟུགས་སྡེ་མཚེད་རེག་ཚོར་འཕངས། སྲིད་ལེན་སྲིད་གསུམ་འལྱུང་བྱེད་
ཡིན། རྒྱ་དང་ག་གི་ལྷན་འབྲས་སོ། ཞེས་བཟུང་ན་ངེས་བདེ།

ལས་འབྲས་ལ་ཚོངས་པ་དང་དེ་ལོན་ཉིད་ལ་ཚོངས་པ་གཉིས་གང་
རུང་ལས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དཀར་ནག་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་འགྲོ་
དང་ངན་འགྲོར་འཕེན་པ་ཡིན་ལ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་
དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བག་ཚགས་བཞག་པ་ནི་འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱལོ། །

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་སྡེ་བ་འདིའི་
མའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྐྱར་བས་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལྷན་
མིང་གཟུགས་ཞེས་པ་ནི་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཚོར་བ།
འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་རྣམས་ལ་མིང་ཟེར་བ་དང་། ས་མའི་ཁྱུ་ཁྱག་
གམ་དོད་གཤེར་ལྷ་སྤུ་ལ་གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་སྡོམ་པ་ལ་མིང་
གཟུགས་ (རྣམ་རྒྱུ) ཞེས་བྲགས། དེ་ནས་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྡེ་མཚེད་
དུག་ལྷན་པ་སྡེ་མཚེད་དུག་གི་རྟེན་འབྲེལ། དེ་ལས་ཚེར་སོང་བ་ན་ལྷན་
དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་ལ་

རྟེན་ཅིང་སྟོན་པ་རྟེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ། དེ་རྟེན་རྟེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་
བ་བདེ་སྤྱད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་སྟེ་བ་ནི་ཚོར་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཏེ་བཞི་པོ་འདི་
འཕངས་པའི་འབྲས་བུ།

དེ་རྟེན་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་པ་དེ་ལ་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་
ཚེད་དུ་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་མི་འབྲས་ཞིང་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་འབྲས་འདོད་ཀྱི་
སྟོན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདུན་ཞིང་ཆགས་པར་བྱེད་པ་ལེན་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་བཏང་བ་ས་ཡང་སྟོན་སྟེ་མ་འདྲན་པའི་
སྟོན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་བ་གསུམ་པོ་འདི་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་
ཡོན་ལ།

སྟེ་གནས་བཞི་པོ་གང་ཡུང་དུ་ནམ་ཤེས་ཉིང་མཚོམས་སྐྱུར་ཟིན་པ་
དེ་སྟེ་རོལ་དུ་བཅས་པ་སྟེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། མངོན་ལས་ནི། ཉིང་
མཚོམས་སྟོར་བ་སྟེ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། ཡུང་པོ་ན་ཚོད་སྟོན་པར་
གྱུར་པ་ཀ་བ་དང་། ཡུང་པོ་དོར་བ་ནི་གི་བ་སྟེ་ཀ་གི་འི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་པོ་
མངོན་པར་གྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །

དེ་རྟེན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ལ་
བརྟེན་ནས་བདེ་འགོ་དང་རན་འགོར་འཁོར་བའི་རྩྭ་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱོམ་ན་

རྒྱུས་བྱ་རྒྱུང་འབྲིང་གཉིས་ཀའི་ཚོས་སྐོར་གྱི་གནད་རྣམས་ཚང་ཡོད་ཅེས་
ལམ་བུ་བྱིད་འདྲམ་དཔལ་ཞལ་ལྷང་དུ་གསུང་ངོ། །

མ་རིག་པའི་ངོས་འཛིན་ནི། རྩ་ཤེས་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་
མཚོ་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པ་མེད་ཅམ་དང། དེ་ལས་གཞན་པ་ཅམ་མིན་
གྱི་འདིའི་སྟོག་སྟོགས་འཛིན་པའི་འགལ་བ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་པས་ཡུལ་
ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་ཞིག་སྟེ། ཞེས་དང། འདུག་པའི་རྣམ་བཤད་
དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། བདེན་འཛིན་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱད་པའི་རིག་
པའི་འགལ་རྒྱ་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་པས་མ་རིག་པར་འགྲུབ། ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་ཀྱང་གོགས་མ་
རིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མོངས་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཚེད་དུ་བདག་འཛིན་ལ་མ་རིག་
པ་ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་བདུན་རྩ་པ་ལས། རྒྱ་དང་རྩེན་ལས་
རྒྱུས་དངོས་རྣམས། ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་
གསུངས། ཞེས་པ་ལྟར་ངོ། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་ཡང་དག་པ་ཞེས་པ་ནི་
བདེན་པ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གོ་དགོས།

གཞན་ཡང་ལམ་རིམ་ཚེན་མོ་ལས། རྟེན་བཤད་པའི་མ་རིག་པའི་
འཛིན་སྣངས་གྱི་ཞེན་ཡུལ་དེ་ཉིད་གཞིར་བཞག་ནས་རང་གཞན་གྱི་སྟེ་པ་
དངོས་པོར་སྐྱབ་རྣམས་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་མ་ཞིག་སྟོོ་བདགས་པ་བྱུབ་མཐའི་

དབང་གིས་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་ནི། མ་རིག་པའི་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་
ཉིད་སྟུན་ཡུང་བ་ན་ཅ་བ་བཅད་པའི་རྩོན་པ་རྣམ་མཐའ་དག་རྩོག་པར་འགྱུར་
བས། སེས་རབ་ཅན་གྱིས་ནི་མ་རིག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དགག་བྱའི་ཅ་བར་སེས་
པར་བྱ་ཡི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་གོ་བ་གལ་ཆེའོ། །

- ༡) དེ་ཆོ་རྩོད་དང་རྣམ་པ་ཡིས། །
- རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལམ། །
- ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་གནད་ཉིད་དུ། །
- རི་རྣམ་ཁོང་དུ་རྒྱད་མི་འགྱུར། །

དོན་ནི། རྟེན་འབྲེལ་འཁོར་བའི་ཅ་བ་གཅོད་བྱེད་དུ་གསུངས་པར་
གོ་བ་དེའི་ཆོ་རྩོད་གྲོས་དང་རྣམ་པའི་མཁས་པ་ཡིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བའི་ལམ་དེ་ཉིད། ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་གནད་དམ་སྟོང་པོ་
མཐར་ཐུག་ཉིད་དུ་རི་རྣམ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་རོ་ཞེས་
པའོ། །

- ༢) དེ་རྣམ་ལགས་ན་མགོན་ཁྱོད་ལ། །
- བསྟོད་པའི་རྩོ་ནི་སྤྲོ་ཞིག་གིས། །
- བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་གསུངས་པ་ལས། །
- དོ་མཚར་གྱུར་པ་ཅི་ཞིག་རྟེན། །

དོན་ནི། རྟེན་འབྲེལ་འཁོར་བའི་ཙ་བ་གཙོད་བྱེད་དང་བསྟན་པའི་
སྤོང་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ལགས་ན། མགོན་པོ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཁྲིད་ལ་བསྟོན་པའི་སྟོན་
ནི་མཁས་པ་སྲུ་འདྲ་ཞིག་གིས་བཙུག་པོ་ཞིང་བརྟགས་ཀྱང་། རྟེན་ནས་འབྱུང་
བ་གསུང་པའི་སྟོན་པ་བསྟོན་པ་ལས་ངོ་མཚར་བར་གྱུར་པ་ཅི་ཞིག་རྟེན་དེ་མི་
རྟེན་དོ་ཞེས་པའོ། །

ཙ་ཤེས་རྣམ་བཤད་དུ། རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྒྱུ་
འགག་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་འགོག་པའི་རྒྱ་ལ་དེས། བདག་ཉིད་
ཚེན་པོ་འདི་ (སྲུ་སྲུབ་) ཐུགས་ཤིན་ཏུ་རངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཏེ་
རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་འདི་ཉིད་དོ། ཞེས་རྗེ་རིན་པོ་ཚེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གཞུང་འདིར་རྒྱལ་དེ་དང་མཐུན་པར་བསྟོན་པ་
མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་གསང་འདུས་བརྒྱུད་འདེབས་སྲུ། གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་
རྒྱ་བའི་མིག་གཅིག་སྲུ། །རྟེན་འབྱུང་མཐའ་བུལ་དངོས་སྲུ་གཟིགས་མཛད་
ཅིང་། །དབང་སྲུག་བརྒྱུད་ཀྱི་གོ་འཕང་མཚོག་བརྟེས་པ། །མགོན་པོ་སྲུ་སྲུབ་
ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་
ཇི་བཞིན་གཟིགས་པ་གལ་ཆེ་རྒྱལ་གྱི་སྟོན་པ་བསྟན་པ་མཛད་པ་ལས་ཀྱང་
དོན་དེ་ཉིད་གསལ་བར་མོ་ལྷས་སོ། །

- ༥) གང་གང་རྟེན་ལ་རག་ལས་པ། །
- དེ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སློང་ཞེས། །
- གསུངས་པ་འདི་ལས་ཡ་མཚན་པའི། །
- ལེགས་འདོམས་ཚུལ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད། །

དོན་ནི། ཚོས་གང་དང་གང་རྟེན་ལ་རག་ལས་པ་དེ་དང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པས་སློང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལས་ཡ་མཚན་པའི་ལེགས་འདོམས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །

རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་མ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དུ། རྟེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ཞིག་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་འདོག་པའི་དབུ་མ་པས་ནི། དངོས་པོ་འགའ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་ཁས་མ་ཐུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ནས་དེའི་རྒྱབ་རྟེན་དུ་རིགས་པ་དུག་རྩ་པ་དང་རྩ་མེའི་ལུང་དངས་གིང་། རྒྱད་པར་མདོ་སྡེ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་རྟེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྟེན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སློང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སློང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། ཞེས་པ་དངས་ཡོད། མ་སྐྱེས་ཞེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་དགོངས་པ་ཐུངས་ནས། རྗེ་གྲོས་ཚེན་པོ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཚོས་ཐམས་ཅད་

མ་སྐྱེས་པའི་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པར་ཀར་གསལ་གསལ་པའི་མདོ་ཚོག་གསལ་
དུ་བྲངས་པ་ལས་གསུངས་པས་འབྲེལ་བ་མཛད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཟོ་
རྣ་བུ་མིན་པར་གསུངས། །

- ༦) གང་དུ་བབྱང་བས་བྱིས་པ་རྣམས། །
མཐར་འཛིན་འཆིང་བ་བརྟན་བྱེད་པ། །
དེ་ཉིད་མཁས་ལ་སྟོམ་པ་ཡི། །
དྲ་བ་མ་ལུས་གཙོད་པའི་སྟོ། །

དོན་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་བདེན་བུ་གང་དུ་
བབྱང་བས་ན་བྱིས་པ་དངོས་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐར་འཛིན་པའི་
འཆིང་བ་མི་ཞིག་པར་བརྟན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་མཁས་པ་དབྱུ་མ་པ་རྣམས་
ལ་མཐར་འཛིན་གྱི་སྟོམ་པ་ཡི་དྲ་བ་མ་ལུས་པར་གཙོད་པའི་སྟོ་དམ་པ་ཡིན་
ཏོ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་བདེན་མེད་དུ་འདོད་པས་སོ་ཞེས་
པའོ། །

- ༧) བསྟན་འདི་གཞན་དུ་མ་མཐོང་བས། །
སྟོན་པ་ཞེས་བུ་ཁྱོད་ཉིད་དེ། །
མ་སྐྱེས་ལ་ནི་སང་གོ་བཞིན། །
ལུ་སྟོགས་ཅན་ལ་གཙམ་བུའི་ཚོག། །

དོན་ནི། ཟབ་མོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་སྐྱེས་པ་མེད་པ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་
ལྷགས་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་མཐོང་བས་ན་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོ་བྱེད་
མ་བྱེད་གཅིག་ལུ་ཉིད་དེ། དཔེར་ན། སྐྱེས་ལ་ནི་སེང་གའི་ཟེར་བ་བཞིན་
དུ་ལྷ་སྟེགས་ཅན་སེར་སྐྱ་དང་གཟེགས་ཟན་སོགས་ལའང་གཅམ་བུའི་སྟེ་
བཅོས་མའི་ཚིག་གིས་སྟོན་པ་དུག་སོགས་སུ་འདོད་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་
བའི་སྟོན་པ་ནི་མིན་ནི་ཞེས་པ་འོ། །

སེར་སྐྱ་ནི་གུངས་ཅན་གྱི་གཞུང་བྱེད་པོ་དང་གཟེགས་ཟན་ནི་བྱེ་
བྲག་པའི་པའི་བྱ་བ་མཐའ་འདྲུགས་པོར་གྲགས། གཞན་ཡང་རྒྱལ་དཔོག་
པའམ་དཔྱོད་པ་བ་སྐྱ་མའི་སྟོན་པ་པོན་རྗེ་མི་རྒྱུ་དང་། དེའི་རྗེས་འབྲང་པ་
གཞིན་ལྷ་མ་ལེན་སོགས་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཆེ།

གཞན་ཡང་སྦྱིར་ན་སྟོན་པ་ཞེས་པ་གཤམ་བྱ་དང་བསྐྱབ་བུའི་རྣམ་
གཞག་གང་རུང་སྟོན་མེད་གསར་གཏོད་བྱེད་པོ་ཞིག་ལ་གོ་བ་ཡིན་གྱི། སྐར་
ཡོད་ལ་འབྲེལ་པ་དང་རྒྱས་བཤད་བྱེད་པོ་ལ་མི་ཟེར་ཞིང་། སྟོང་ཉིད་དང་
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་འདི་དག་ནི་དེའི་གོང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་མ་བཤད་པས་སྟོན་པ་
ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་འདས་ཁོ་ན་ལ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་གོ་དགོས་པ་
སྟེ་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་སྟོན་པ་ནི་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དེང་སང་གི་རང་
རའི་རྣམ་པོ་ལ་དུ་སྐྱེས་མ་ཟེར་བ་འདི་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ཟེར་བ་དང་ཆ་ཙམ་
འདྲ། །

- ༡) ཨེ་མའོ་སྟོན་པ་ཨེ་མའོ་སྐྱབས། །
- ཨེ་མའོ་སྐྱེ་མཚོག་ཨེ་མའོ་མགོན། །
- རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་ལེགས་གསུངས་པའི། །
- སྟོན་པ་དེ་ལ་བདག་སྐྱུག་འཚལ། །

དོན་ནི། ཨེ་མའོ་སྟོན་པ་མཚོན་པས་བྱིད་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་
 འདོམས་པའི་སྟོན་པ་སྐྱེ་ན་མེད་པ་དང་། ཨེ་མའོ་བྱིད་ནི་འཇིགས་པའི་
 སྐྱབས་གནས་བསྐྱབ་མེད་པ་དང་། ཨེ་མའོ་བྱིད་ནི་སྐྱེ་བ་ཅམས་ཀྱི་ནང་ནས་
 མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ཨེ་མའོ་བྱིད་ནི་ཕྱིངས་པ་ཅམས་ཀྱི་མགོན་པོ་རྒྱ་
 དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། དེས་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ་ལེགས་པར་
 གསུང་བའི་སྟོན་པ་སྐྱེ་ན་མེད་པ་དེ་ལ་བདག་སྐྱུག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པས་སྐྱབས་སུ་འགོ་རྒྱུལ་ནི།
 ཚིགས་བཅད་ཉིམ་གཉིས།

- ༧) བན་མཛད་བྱིད་ཀྱིས་འགོ་བ་ལ། །
  - སྐྱེན་པའི་སྐྱེད་ཏུ་བཀའ་བརྩམས་པ། །
  - བསྐྱེན་པའི་སྐྱིང་བོ་སྐྱིང་པ་ཉིད། །
  - དེས་པའི་རྒྱ་མཚོན་རྒྱ་མེད་པ། །
- ༡༠) རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་རྒྱུལ། །

འགལ་བ་དང་ནི་མ་གྲུབ་པར། །

མཐོང་བ་འདི་ཡིས་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷགས། །

རི་རྩམ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་རུས། །

དོན་ནི། བན་པར་མཇོད་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་གདུལ་བུའི་འགོ་བ་ལ་སྐྱེན་པའི་སྐྱོད་དུ་བཀའ་རྩལ་པའི་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བ་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནམ་ཐབས་འགུན་ཆུ་མེད་པ་ནི། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་ཉེ་རྟགས་ཡིན་པ་ལ་དངོས་སྐྱོ་བས་བྱུང་བ་འགལ་བ་དང་ནི། ལྷ་སྟེགས་པས་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་བེད་འདོད་པ་འདི་ཡིས་སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷགས་སྐྱེན་མེད་པ་འདི་རི་རྩམ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་འབྱུང་ཉེ་མི་འབྱུང་རོ་ཞེས་པའོ། །

ལྷ་སྟེགས་པས་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་བེད་ཞེས་པའི་དོན་གོང་དུ་དངས་པའི་སྐྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྟགས་པ་དུག་རྩུ་པའི་འབྲེལ་བ་དང་། སྐྱོ་བ་དཔོན་མཐོ་བཅུན་གྲུབ་རྗེས་མཇོད་པའི་བྱེད་པར་འཕགས་བསྟོན་ལས། ཉོག་གོ་བ་དག་དངོས་པོ་ཞུས། །སྟོན་པ་མེད་པར་གྲུབ་པར་འཚལ། ཞེས་འབྱུང་བ་རྩམ་དེ་དག་གིས་རྟོན་འབྲེལ་མི་འདོད་པའི་དོན་ནོ། །

རྟེན་འབྲེལ་མི་འདོད་ཅེས་པ་གཤམ་སྐོར་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཉི་མ་རྒྱལ་
མཚན་མཚོག་གིས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་དོན་
དུ་གོ་ན་འགྲིགས་མིན་དཔུད་གཞིའི་ཚུལ་དུ་གསུངས་འདུག།

- ༡༡) རྟོད་ནི་ནམ་ཞིག་སྟོང་པ་ཉིད། །
- རྟེན་འབྲུང་དོན་དུ་མཐོང་བ་ན། །
- རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་པ་ལ། །
- བྱ་བྱེད་འབྲད་པའང་མི་འགལ་ཞིང་། །

དོན་ནི། སྟོན་པ་རྟོད་ནི་ནམ་ཞིག་གི་ཆོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བའི་དོན་དུ་མཐོང་བ་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་གྱིས་ནི་གདོད་མ་ནས་སྟོང་པ་དང་། གནས་སྐབས་སྲུ་བ་སྟེད་ཅོམ་དུ་
བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འབྲད་ལྡན་སྟེ་མེད་དུ་འཛོག་པ་འདི་མི་འགལ་ཞིང་མཐུན་
པར་བཞེད་དོ་ཞེས་པའོ། །

- ༡༢) དེ་ལས་ཐོག་པར་མཐོང་བ་ན། །
- སྟོང་ལ་བྱ་བ་མི་རུང་ཞིང་། །
- བྱ་དང་བཅས་ལ་སྟོང་མེད་པས། །
- ཉམ་ངའི་གཡང་དུ་ལྟུང་བར་བཞེད། །

དོན་ནི། སྤར་བ་ཤད་པ་དེ་ལས་སློབ་པར་མཐོང་བ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སློང་བ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་མི་རུང་ཞིང་། གནས་སྐབས་སྤྱི་སྤྱོད་འབྲས་ལོགས་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སློང་བ་ཉིད་མེད་པས་ན། མཐར་ལྷ་ཉམ་ང་བའི་གཡང་དུ་སྤྱང་བར་བཞེད་དོ་ཞེས་པའོ། །

- ༡༡) དེ་སྤྱིར་བྱོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ། །
- རྟེན་འབྲུང་མཐོང་བ་ལེགས་པར་བརྟུགས། །
- དེ་ཡང་ཀུན་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། །
- རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོད་པས་མིན། །

དོན་ནི། མོང་གི་སྤྱི་མཚན་དེའི་སྤྱིར་སློབ་པ་བྱོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་གནས་ལྷགས་མཐོང་བ་ལེགས་པར་བརྟུགས་ཤིང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་ལྷགས་དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུའང་ཀུན་རྒྱུ་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོད་པར་ལྷ་བས་མཐོང་བ་མིན་ཞེ་ཞེས་པའོ། །

- ༡༢) རྟོག་མེད་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན། །
- དེས་ན་མ་བརྟེན་ཡོད་མ་ཡིན། །
- དོ་བོས་བྱུབ་ན་དེ་འགྲུབ་པ། །
- སྤྱི་དང་རྒྱུན་ལ་རྟོགས་པ་འགལ། །

དོན་ནི། ལྷོས་མེད་ཀྱི་ཚོས་ནི་ནམ་མཁའ་མེ་ཏོག་བཞིན་གཞི་མ་
བྱུང་བ་ཡིན་ལ་དེས་ན་མ་བརྟེན་པའམ་མ་བརྟོས་པར་བྱུང་བའི་འདུས་བྱས་
དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཐམས་
ཅད་ངོ་བོས་བྱུང་ན་ཚོས་དེ་འབྱུང་བ་འདུས་བྱས་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཚོགས་པ་
དང་། འདུས་མ་བྱས་ཆ་གས་ཚོགས་པ་ལ་བརྟོས་ནས་བྱུང་དགོས་པ་འགལ་
ལོ་ཞེས་པའོ། །

- ༡༥) དེ་སྤྱིར་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ལས། །
- མ་གཏོགས་ཚོས་འགའ་ཡོད་མེན་པས། །
- རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་པ་ལས། །
- མ་གཏོགས་ཚོས་འགའ་མེད་པར་གསུངས། །

དོན་ནི། མོང་གི་རྒྱ་མཚན་དེའི་སྤྱིར་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ལས་མ་
གཏོགས་པའི་ཚོས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མེན་པས་ན། ལྷོན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་
བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཚོས་འགའ་ཡང་མེད་པར་
གསུངས་སོ་ཞེས་པའོ། །

- ༡༦) རང་བཞིན་ལྡོག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། །
- ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་འགའ་ཡོད་ན། །
- ལྷ་ངན་འདས་པ་མི་རུང་ཞིང་། །

སྟོན་ཀྱན་ལྟོག་པ་མེད་པར་གསུངས། །

དོན་ནི། རོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གཞན་དུ་སྟོན་པ་མེད་པའི་
སྤྱིར་ཚོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འགའ་ཡོད་ན་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་ཐོབ་པ་མི་རུང་ཞིང་མཐར་འཛིན་གྱི་སྟོན་པ་ཀྱན་ཀྱང་སྟོན་པ་མེད་
པར་གསུངས་སོ་ཞེས་པའོ། །

- ༡༥) དེ་སྤྱིར་རང་བཞིན་རྣམ་བུལ་ཞེས། །
- སེང་གའི་རྩ་ཡིས་ཡང་ཡང་དུ། །
- མཁས་པའི་ཚོགས་སུ་ལེགས་གསུངས་པ། །
- འདི་ལ་སུ་ཡིས་འགོང་བར་རུས། །

དོན་ནི། ཤོང་གི་རྩ་མཚན་དེའི་སྤྱིར་སྟོན་པ་ཁྲོད་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་
ཅད་ལ་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་བུལ་སོ་ཞེས་བག་ཚབ་མེད་
པའི་སེང་གའི་རྩ་ཡིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་མཁས་པའི་ཚོགས་སུ་ལེགས་པར་
གསུངས་པ་འདི་ལ་ཕས་ཚོལ་སུ་ཡིས་འགོང་བར་རུས་ཏེ་སྐྱེན་ཀ་བྱ་མི་རུས་
སོ་ཞེས་པའོ། །བརྟེན་དར་ལྟ་རམས་པས་འགོངས་པ་ཞེས་བཀའ་ལས་འདའ་
བར་མི་རུས་ཞེས་འབྲུག་གཞོན་མངོད།

- ༡༦) རང་བཞིན་འགའ་ཡང་མེད་པ་དང་། །
- འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྲུང་བའི། །

རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འབྲད་པ་གཉིས། །

མི་འགལ་འདྲ་བ་སྟོམ་ཅི་དགོས། །

༡༧) བརྟེན་ནས་འབྲུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། །

མཐར་ལྷ་བ་ལ་མི་བརྟེན་ཞེས། །

ལེགས་གསུངས་འདི་ནི་མཁོན་ཁྲོད་ཀྱི། །

སྐྱ་བ་ལྷ་ན་མེད་པའི་རྒྱ། །

དོན་ནི། ཚོས་གང་གི་སྤེང་དུའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྲུབ་པ་འགའ་
ཡང་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་རྒྱ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འདི་སྲུང་
དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འབྲད་པ་གཉིས་མི་
འགལ་བར་མ་ཟད་གཅིག་གོགས་སུ་གཅིག་འགོ་བར་གསུངས་པ་འདི་ཁྲོད་
ཀྱི་སྐྱ་བ་ལྷ་ན་མེད་པའི་རྒྱར་འགོ་བ་སྟོམ་ཅི་དགོས། རྒྱ་ན་འདི་པ་ཙམ་གྱི་
བརྟེན་ནས་འབྲུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དངོས་སྐྱ་བ་སོགས་ (ལྟར?) ཉག་
ཆད་ཀྱི་མཐར་འཇོག་པའི་ལྷ་བ་ལ་མི་བརྟེན་ནོ་ཞེས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་
འདི་ནི་མཁོན་པོ་ཁྲོད་ཀྱི་སྐྱ་བ་ལྷ་ན་མེད་པའི་རྒྱ་དམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །

མཐར་ལྷ་བ་ལ་མི་བརྟེན་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དངོས་སྐྱ་བ་
རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྟོ་འདོགས་པའི་ཉག་ལྟ་དང་། བྱ་བྲེད་མི་
འབྲད་པར་ལྷ་བའི་ཆད་ལྟ་དང་། ཏུས་སྐྱ་མ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་སྤྱི་མ་རྣམས་

སྲུ་ཡོད་པའི་རྟེན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྲུ་སྲུ་སོ་སོ་བའི་སྐད་ཅིག་མའི་
མི་རྟེན་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་
རྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལོག་རྟེན་གི་གནས་མེད་པའམ་དེ་འདྲའི་ལོག་རྟེན་
འབྲུང་དོན་མེད་སྟེ། རྒྱུན་ཉིད་འདི་བ་ཙམ་ལས་འབྲུང་བ་
(ཨིདྲི་བྲུལ་ཏུ་སྐྱེ།) རྩེ་བ་སྟེད་བཏགས་དོན་མ་བཙལ་བར་བཞག་པ་ཡིན་
པས་སོ། ཞེས་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདྲུག་པ་ལས། གང་སྤྱིར་དངོས་པོ་
བརྟེན་ནས་རབ་འབྲུང་བས། རྟེན་པ་འདི་དག་བརྟེན་པར་མི་རུས་པ། དེ་
སྤྱིར་རྟེན་འབྲུང་རིག་པ་འདི་ཡིས་ནི། ལྟ་ངན་ཏུ་བ་མཐའ་དག་གཙོད་པར་
བྱེད། ཅས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། མདོར་ན་སྣང་བ་ལ་ངེས་ཤེས་བྱངས་པ་
ཙམ་གྱིས་སྟོང་བ་ལ་ངེས་ཤེས་ཇེ་ཆེར་འདོངས་པ་ཞིག་དང་། སྟོང་བ་ལ་
ངེས་ཤེས་བྱངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྣང་བ་ལ་ངེས་ཤེས་ཇེ་ཆེར་འགོ་བ་ཞིག་
དགོས་ཞེས་བམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་གསུངས།

གཞན་ཡང་། འདྲུག་པའི་བཀའ་འབྲེལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་
ལས། ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྤྱུགས་ལ་ཤིང་རྟ་དེ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་དབྱུང་པ་ན་
མི་རྟེན་ཅིང་དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་མི་
རྟེན་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེས་ཤིང་རྟ་མེད་པར་མི་འབྱུར་བའི་སྤྱིར་ཏེ།
ཤིང་རྟ་ཁས་ལེན་པ་ནི་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་གྲུབ་
ནས་ཁས་སྐྱངས་པ་མིན་གྱི་བཏགས་དོན་འཚོལ་བའི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་མེད་

པར་འཇིག་རྟེན་པ་སྟེ་ཐ་སྟོན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་གཞོན་མེད་ཙམ་
གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། དེའི་འཇོག་ཚུལ་ཡང་རང་གི་ཡན་ལག་
འཕང་ལོ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བཞིན་ཐ་སྟོན་བཏགས་སའི་དོན་
དོ་མ་དེ་གང་ཡིན་འཚོལ་ཚུལ་ལ་བརྟེན་དོན་བཙལ་བ་ཞེས་བསྟུས་ཚིག་
ཡོངས་གྲགས་སུ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་འདི་གསལ་པོར་ཤེས་གལ་ཆེ་བར་མངོན་
ནོ། །

ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་རྩ་བ་ལས། རམ་ཞིག་རེས་འཇོག་མེད་
པར་ཅིག་ཅར་དུ། རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱུ་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་ནས། དེས་ཤེས་
ཡུལ་གྱི་འཇོན་སྤངས་ཀྱན་འཇིག་ན། དེ་ཆོ་ལྷ་བའི་དཔུང་པ་ཇོགས་པ་
ལགས། ཞེས་པའི་དགོངས་དོན་འཆད་པ་ན། མཁས་པ་རྣམས་རྟེན་འབྲེལ་
གྱི་གཏན་ཚིགས་གྱིས་མཐའ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སེལ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
ཅིག་ཅར་སེལ་བའི་དོན་ལ་མཁས་པ་རྣམས། ལྷ་གྲུ་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་
གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གྱི་
དོན་སྟོལ་ཡུལ་དུ་སོང་བས་ཆད་མཐའ་སེལ་ཞིང་། བསྐྱུབ་བྱའི་ཚོས་གྱི་དོན་སྟོ་
ཡུལ་དུ་སོང་བས་རྟེན་མཐའ་སེལ་ཞེས་བཞེད་པ་ནི་ལམ་རིམ་རྒྱུང་དུའི་
དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་དར་ལྷ་རམས་པས་གསུངས། །

ཡང། རྣམ་སྟོང་གཉིས་ཚོགས་ལ་ཐལ་འགྲུར་བའི་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བྱ་ཞིང། དེ་གཉིས་འགལ་མེད་དུ་གར་བ་ལ་སྟོང་པ་
རྟེན་འགྲུར་དང་རྟེན་འགྲུར་སྟོང་པའི་དོན་དུ་གར་བ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་འདྲ་མ་
གྲུང་བར་དུ་རྣམ་པའི་དབྱུང་པ་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་འདུག །སྣང་
སྐྱའི་གསུང་དུའང་འདི་བཞིན་འགྲུང་།

རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པའི་རྩ་ཤེས་ནམ་བཤད་ལས། དེ་འདྲ་བའི་དབྱུ་
མ་པ་ལ་ནི་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱུ་ལ་རག་ལས་པའི་རྟེན་འགྲུར་དུ་
དངོས་སྤྱོད་པ་ལ་ན་སྟོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་ངེས་པར་འགྲུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ནི་གོང་
གི་ལམ་གཙོའི་ལུང་། རྟེན་འབྲེལ་མི་བསྐྱུ་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་ནས། ངེས་
ཤེས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྣངས་ཀྱང་འཇིག་ན། ཞེས་པའི་མཐའ་གཉིས་ཅིག་ཙམ་
སེལ་བའི་དོན། རྟོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་འདིས་བསྟན་པར་
གསལ་ཡོ། །

འཇམ་དཔལ་དབྱུངས་ཀྱིས་རྗེ་སྐྱེ་མར་རྣམ་བཤ་གཙོགས་སྤྱི་བྱེད་
དགོས་གདམས་པ་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་། རྣམ་སྐྱའི་རྣམ་གྲུར་ཨ་མ་ངོས་འཛིན་
ལས། རྣམ་བཤིང་ཡིང་འདི་རང་སོར་བཞག་ནས། །དགག་སྐྱུ་ར་ཙན་ཞིག་
འཚོལ་བ་འདུག་སྟེ། །སོགས་གསུངས་པའི་ཚིག་ངོར་བརྟན་ན། །རྣམ་བཤ་

འདི་དགག་བྱུར་བཟུང་དགོས་པ་གསལ་བས་ཇི་ལྟར་འབྲེལ། འགའ་ཞིག་གིས་ཡིང་ཡིང་ཞེས་པའི་ཚིག་ཙམ་ལ་འདྲུས་ཏེ་འཛིན་མཚམས་བྱེད་པ་མངོན་ཡང་། གོ་བདེ་བ་ཞིག་ཕྱན་ལ་ནི་མ་བྱུང་།

གཞན་ཡང་འདྲུག་པ་ལས། དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྣོང་ན་ཡང་། སྣོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་མས། དེ་ལྟར་ན་བཞེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་བཞེན་ནས་བཏགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་རང་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་བདུན་ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་འགོག་པ་འདི་ཉིད་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་པོར་བྱུངས་ཤིག །ཅེས་ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་འགོག་བྱེད་སོ་སོར་གསུངས་པ་འདི་ལ་བསམ་ཞིབ་གནང་གལ་ཆེ་བར་སྐྱུང་ངོ། །

- ༡༠) འདི་ཀུན་ངོ་པོས་སྣོང་པ་དང་། །
 འདི་ལས་འདི་འབྲས་འབྱུང་བ་ཡི། །
 དེས་པ་གཉིས་པོ་ཐན་ཚུན་དུ། །
 གོགས་མེད་པར་ནི་གོགས་བྱེད་པ། །
- ༡༡) འདི་ལས་ངོ་མཚར་གྱུར་པ་དང་། །
 འདི་ལས་མད་དུ་བྱུང་བ་གང་། །
 ཚུལ་འདིས་ཁྱོད་ལ་བསྟོན་ན་ནི། །

བསྟོན་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་མིན། །

དོན་ནི། སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཀྱང་ཐ་སྟོན་གྱིས་བཏགས་པ་
ཙམ་མ་གཏོགས་བཏགས་དོན་དོ་བོས་ཀྱབ་པས་སྟོང་པ་དང་། མ་བཏགས་
མ་དབྱེད་པར་ཐ་སྟོན་ཙམ་དུ་རྒྱ་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདི་འགྱུར་བ་ཡི་ངེས་པ་
གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་དུ་གཉམས་མེད་པར་ནི་མ་ཟད་གཅིག་གིས་གཅིག་གོས་ལ་
ངེས་པ་འདྲེན་པའི་གྲོགས་བྱེད་པ་འདི་ལས་ངོ་མཚར་བར་གྱུར་པ་དང་།
འདི་ལས་མད་དུ་བྱུང་བ་གང་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་ལ། དེས་ན་ཟབ་མོ་རྟེན་
འབྲེལ་གསུང་བའི་རྩུ་ལ་འདིས་སྐབ་པ་ཁྲོད་ལ་བསྟོན་ན་ནི་བསྟོན་པ་སྐྱེན་མེད་
པར་འགྱུར་གྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་གྱི་སྟོན་ས་བསྟོན་ན་དེ་ཙམ་དུ་བསྟོན་པར་
འགྱུར་བ་མིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །

༡༧) མོངས་པས་བྲན་དུ་བབྱང་བ་ཡིས། །
གང་ཞིག་ཁྲོད་དང་ཞེ་འགས་པ། །
དེ་ཡིས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱ། །
མི་བཟོད་གྱུར་ལ་མཚར་ཅི་ཡོད། །

༡༨) ཁྲོད་གྱི་གསུང་གི་གཅེས་པའི་མཛོད། །
བརྟེན་ནས་འགྱུར་བ་ཁས་སྐྱངས་ནས། །
སྟོང་ཉིད་ང་རོ་མི་བཟོད་པ། །

འདི་ལ་ཁོ་བོ་ངོ་མཚར་གྱུར། །

དོན་ནི། ཡིད་ཚོངས་པས་སྒྲག་པར་བྲན་དུ་བཟུང་བ་ཡིས་སོལ་བ་
གང་ཞིག་སྟོན་པ་བྱོན་དང་ཞེ་འབྲས་པའི་ལུ་སྟེགས་ཅན་དེ་ཡིས་རང་བཞིན་
མེད་པའི་སྐྱ་མ་བཟོད་པར་གྱུར་པ་ལ་མཚར་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་ལ། དེ་
བས་སྟོན་པ་བྱོན་གྱི་གསུང་གི་གཅེས་པའི་མངོན་མཐར་བྲུག་པ་བརྟེན་ནས་
འབྱུང་བར་ཁས་སྐྱབས་ནས་ཚོས་བམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་
ཞེས་པའི་སང་གའི་ར་རོ་མེ་བཟོད་པའི་དངོས་སྐྱོ་བའི་སྐྱེ་བོ་འདི་རྣམས་ལ་ཁོ་
བོ་སྟོབ་བཟང་གྲགས་པ་ཆེས་ངོ་མཚར་ཞིང་སྤྲེལ་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་པའོ། །

༡༩) རང་བཞིན་མེད་ལ་བཀྱི་བའི་སྟོ། །
ཟླ་མེད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི།
མིང་ཉིད་གྱིས་ནི་རང་བཞིན་དུ། །
འདོན་ན་ད་གོ་སྐྱེ་བོ་འདི། །

༢༠) འཕགས་མཚོག་རྣམས་གྱིས་ལེགས་བཟོད་པའི། །
འདུག་ངོགས་སྐྱེ་དང་བྲལ་གྱུར་པ། །
བྱོན་དགུམ་གྱུར་པའི་ལམ་བཟང་དེར། །
ཐབས་གང་གིས་ནི་བཀྱི་བར་བྱ། །

དོན་ནི། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བཀྱི་བའི་
སྡེ་འབྲིད་པའི་སྡོམ་ཐབས་རྒྱ་ན་མེད་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་མིང་ཉིད་
ཀྱིས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འཇིག་པར་བྱེད་ན་
ད་ཀོ་སྟེ་ད་ནི་དངོས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བོ་འདི་རྣམས། འཕགས་མཚོག་རྣམས་ཀྱིས་
ལེགས་པར་བསྟོད་པའི་འདུག་འོགས་སྐྱེ་ཐབས་ཅད་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་
སྟོན་པ་བྱིད་དབྱེས་པར་གྱུར་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་བཟང་པོ་དེར་
ཐབས་གང་ཞིག་གིས་ནི་རྩུབ་ཇི་ལྟར་བཀྱི་བར་བྱ་སྟེ་འབྲིད་པར་གྱུར་མེད་དོ་
ཞེས་པའོ། །

- ༡༦) རང་བཞིན་བཅོས་མིན་སྟོས་མེད་དང་། །
- རྟེན་འབྲེལ་སྟོས་དང་བཅོས་མ་གཉིས། །
- ཇི་སྟེ་བྱ་ན་གཞི་གཅིག་ལ། །
- མི་འགལ་འདུ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །

དོན་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྩུའི་ཚ་བ་ལྟར་གསར་དུ་བཅོས་
པ་མིན་པ། བྱ་ན་ལྟར་གཞན་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བསྟོས་
ནས་གྲུབ་པ་དང་གསར་དུ་བཅོས་མ་གཉིས་པོ་ཇི་སྟེ་བྱ་ན་གཞི་གཅིག་ལ་མི་
འགལ་བར་གཞི་མ་བྱ་ན་དུ་འདུ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །

གཞན་ཡང་། རང་བཞིན་ཞེས་པ་དང་། བདེན་པ་དང་། མྱིང་པོ་
དང་། དངོས་པོ་དང་། རྣམ་ཞེས་པ་རྣམས་ཏེག་པ་ཞེས་པའི་སྐྱའི་རྣམ་
གྲངས་ཡིན་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་བ་ལས་
གསུངས་ཡོད། དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་ལ་ཏེག་མཐའ་དང་དེར་ལྟ་
བ་ལ་ཏེག་ལྟ་ཞེས་འབྲུང་བས་ཏེག་པ་དང་བེར་རྒྱལ་ཅེས་པ་སྐབས་འགར་
རང་བཞིན་ལ་ཡང་འདུག་པ་ཤེས་གཤམ་ཆེདོ། །

- ༡༥) དེ་སྤྱིར་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་གང་། །
- རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གདོད་མ་ནས། །
- རྣམ་པར་དབེན་ཡང་དེར་སྤྲང་བས། །
- འདི་ཀུན་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་གསུངས། །

དོན་ནི། ལྷ་མཚན་གོང་གི་དེའི་སྤྱིར་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བའི་ཚོས་
གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོས་བྱུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡི་གདོད་མ་
ནས་རྣམ་པར་དབེན་ནས་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་དེར་བྱུབ་པ་ལྟར་སྤྲང་བས་ན།
རྟེན་འབྲུང་གི་ཚོས་འདི་དག་ཀུན་སྟོན་པ་འོད་གྱིས་སྐྱུ་མ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
གསུངས་སོ་ཞེས་པའོ། །

- ༡༦) འོད་གྱིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལ། །
- རྟོལ་བ་འགས་ཀྱང་ཚོས་མཐུན་དུ། །

ཟླགས་མི་རྟེན་པར་གསུངས་པ་ཡང་། །
འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ལེགས་པར་འབྲུམས། །

༡༧) ཅི་སྐྱད་ཅེ་ན་འདི་བཤད་པས། །
མཐོང་དང་མ་མཐོང་དངོས་པོ་ལ། །
སྐྱོ་འདོགས་པ་དང་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི། །
གོ་སྐབས་རིང་དུ་མཛད་སྤྱིར་རོ། །

དོན་ནི། རྟེན་པ་ལྟོད་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཇི་སྐྱར་བསྐྱམ་པ་ལ་པས་ཀྱི་
མོལ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཚོས་མཐུན་དུ་ཟླགས་མི་རྟེན་པར་གསུངས་པ་
ཡང་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་རྟེན་འབྱུང་གི་གསུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
དཔགས་ནས་ནི་ལེགས་པར་འབྲུམས་ཏེ། ལྷ་མཚན་ཅིའི་སྐྱད་དུ་འབྲུམས་པར་
གྱུར་ཅེ་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་འདི་ཉིད་བཤད་པས་མཐོང་བ་མངོན་
གྱུར་དང་། མ་མཐོང་བ་སྐྱོག་གྱུར་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྐྱོ་འདོགས་དང་
སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་གོ་སྐབས་རིང་དུ་མཛད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་
པའོ། །འབྲུམས་ཞེས་པ་རྟོགས་པའི་དོན་ནོ། །

༡༨) ལྟོད་ཀྱི་སྐྱབ་བ་ཟེད་པར། །
མཐོང་བའི་ལྷ་མཚན་རྟེན་འབྱུང་གི།
ལམ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གསུང་གཞན་ཡང་། །

ཚད་མར་གྱུར་པར་ངེས་པ་སྟེ། །

དོན་ནི། རྟེན་པ་ཁྲིད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་འགྲན་ཟླ་མེད་པར་མཐོང་བའི་རྒྱ་
མཚན་མཐར་ཐུག་པ་རྟེན་འགྲུང་གི་ལམ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི། ཁྲིད་ཀྱི་གསུང་
རབ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་ཚད་མར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་ངེས་པ་སྟེ་འོ་ཞེས་
པའོ། །

འདི་ནི་རྣམ་འགྲུབ་ལས། གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱུའི་སྲིད། །གཞན་
ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། རྟེན་པ་དང་རྟེན་
འགྲུང་རྟེན་པའི་ཆ་ལ་མི་བསྐྱབ་པ་མཐོང་ནས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞན་གྱི་བ་
ཕྱ་སོགས་ཡིན་ཏུ་རྟོག་གྱུར་རྟེན་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་དགོས་པ་
གསུངས་པར་གསལ།

གསུམ་པ་སྐྱབས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཤེས་པས་སྐྱབས་སུ་འགོ་རྩུལ་ནི།
ཚིགས་བཅད་བདུན།

- ༡) དོན་བཞིན་གཟིགས་ནས་ལེགས་གསུངས་པ། །
- ཁྲིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ། །
- རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་རིང་དུ་གྱུར། །
- ཉེས་ཀྱིན་ཅ་བ་ལྡོག་སྲིད་རོ། །

དོན་ནི། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་ནས་
ལེགས་པར་གསུང་བའི་སྟོན་པ་བྲིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་ལ་ཆགས་སོགས་སྐྱད་
པ་ཐམས་ཅད་སྐྱད་རིང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཉམ་ཚོགས་ཀྱང་གྱི་རྩ་བ་བདག་
དུ་ལྟ་བ་ལྟོག་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །

༡༧) བྲིད་ཀྱི་བསྟན་པས་སྤྱིར་སྟོགས་པས། །
ཡུན་རིང་ངལ་བ་བསྟན་བྱས་ཀྱང་། །
སྤྱི་སྤྱིར་སྟོན་ཚམས་བོས་པ་བཞིན། །
བདག་དུ་ལྟ་བ་བཟན་སྤྱིར་རོ། །

དོན་ནི། སྟོན་པ་བྲིད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལས་སྤྱིར་སྟོགས་པའི་སུ་ཞེགས་
པས་ནི་དཀའ་ཐུབ་དང་མེ་ལྷ་བསྟན་པ་སོགས་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་ངལ་བ་
བསྟན་པར་བྱས་ཀྱང་། སྤྱི་སྤྱིར་ཏེ་སྤྱིར་ཡང་སྟོན་ཆགས་སོགས་ནམས་ཁོ་པོ་
ཅག་ལ་ཁོག་ཅིག་ཅེས་བོས་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་ནས་རང་སྐྱོད་ལ་ལྟན་སྤྱིས་དང་
ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་བདག་དུ་ལྟ་བ་བཟན་སྤྱིར་སྟོན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །

༡༨) ཨེ་མའོ་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །
བྲིད་པར་ཁོང་དུ་རྩུབ་གྱུར་པ། །
དེ་ཚེ་རྐང་གི་ཁོང་ནས་ནི། །
བྲིད་ལ་ཅི་སྤྱིར་གྱས་མི་འགྱུར། །

དོན་ནི། རོ་མཚར་བས་ཨེ་མའོ་མཁས་པས་ལེགས་ཉེས་འདི་གཉིས་
ཀྱི་བྱུང་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཁ་ཙམ་མིན་པར་རྟའ་གི་ཁོང་
ནས་ནི། ལྷོན་པ་ཁྱོད་ཁོ་ན་ལ་ཅིའི་སྲིད་གུས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་རོ་
ཞེས་པའོ། །

- ༡༥) ཁྱོད་གསུང་དུ་མ་ཅི་ཞིག་སྟོས། །
- ཆ་གས་རེ་ཡི་དོན་ཙམ་ལའང་། །
- འོ་ལ་སྲི་ཙམ་གྱི་ངེས་རྟེན་པ། །
- དེ་ལའང་མཚོག་གི་བདེ་བ་སྟེར། །

དོན་ནི། ལྷོན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་གི་དོན་དུ་མ་ལེགས་པར་ཉོགས་པས་
ཅི་ཞིག་སྟོས་ཏེ་ཟེར་གང་དགོས། གསུང་གི་ཆ་གས་སུ་མོ་རེ་ཡི་དོན་ཙམ་
ལའང་འོ་ལ་སྲི་ཙམ་གྱི་ངེས་པ་རྟེན་པ་དེ་ལའང་མཚོག་གི་བདེ་བ་སྟེར་རོ་
ཞེས་པའོ། །

འོ་ལ་སྲི་ཙམ་ཞེས་པ་རགས་རིམ་ཙམ་མམ་ཡམ་མེ་བ་ཙམ་ཞེས་
པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྟུང་པའི་གོ་བ་རགས་པ་ཙམ་ཆགས་པ་ལ་
ཟེར་ཏེ། ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ཚུག་ཡིན་སྟུང་དུ་ཁ་སྲིགས་ཙམ་གོ་བ་ཞེས་
ལམ་རིམ་གྱི་ཁྱིད་ཡིག་རྣམས་སུ་འབྱུང་བ་དང་དོན་གཅིག་གོ།

- ༡༥) ཀྱི་དུད་བདག་སྟོ་སྟོངས་བས་བཙམ། །

འདི་འདྲའི་ཡོན་ཏན་སྤང་བོ་ལ། །

རིང་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་གྱུར་ཀྱང་། །

ཡོན་ཏན་ཆ་ཙམ་མ་འཚལ་ཏོ། །

དོན་ནི། ཡིད་བྱུང་བས་ཀྱི་ཏུད་བདག་གི་སྒོ་གྲོས་སོངས་པས་བཙོམ་
སྒྲུབ་པའི་དུ་བཤད་པ་འདི་འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྤང་བའི་ཆེན་པོའི་སྟོན་པ་ཁྱོད་
ལ་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་བར་གྱུར་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
གྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་བདག་ལ་མ་འཚལ་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་པའོ། །

༡༦) འོན་ཀྱང་འཆི་བདག་ཁར་སྟོགས་པའི། །

སྟོག་གི་རྒྱན་ནི་མ་རྒྱབ་བར། །

ཁྱོད་ལ་ཅུང་ཟད་ཡིད་ཆེས་པ། །

འདི་ཡང་སྐལ་བ་བཟང་སྟུམ་བཞིད། །

དོན་ནི། དེ་ལྟར་ཡིད་བྱུང་མོད་འོན་ཀྱང་འཆི་བདག་གི་ཁར་སྟོགས་
པའི་སྟོག་གི་རྒྱན་ནི་མ་རྒྱབ་ཀྱི་བར་དུ། སྟོན་པ་ཁྱོད་ལ་རིགས་པ་ཡང་དག་
ལ་བརྟེན་ནས་ཅུང་ཟད་ཡིད་ཆེས་པ་འདི་ཡང་སྐལ་བ་བཟང་འོ་སྟུམ་པ་
བཞིད་དེ་ཞེས་པའོ། །

༡༧) སྟོན་པའི་ནང་ན་རྟོན་འབྲེལ་སྟོན་པ་དང་། །

ཤེས་རབ་ནང་ན་རྟོན་འབྲེལ་ཤེས་པ་གཉིས། །

རྟེན་འབྲེལ་བསྟོན་པའི་འབྲེལ་བ་འཇམ་དཔལ་དགེས་པའི་མཚོན་ཡོན།

འཇིག་རྟེན་དག་ན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་བཞིན། །

སྤུལ་བྱུང་ལེགས་པར་བྱོད་མཁུན་གཞན་གྱིས་མིན། །

དོན་ནི། རྟེན་པའི་ནང་ན་རྟེན་འབྲེལ་རྟེན་པའི་རྟེན་པ་དང་། ཤེས་
རབ་གྱི་ནང་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་
དག་ན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཉིད་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་བཞིན་དུ་
ཤིན་དུ་སྤུལ་བྱུང་བ་ལགས་པར་རྟེན་པ་བྱོད་ཁོ་ནས་མཁུན་གྱི་སེར་རྒྱ་
སོགས་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་མིན་ཞེ་ཞེས་པའོ། །

རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཞེས་པ་ཡིད་བཞིན་དབང་རྒྱལ་གྱི་རྟོར་བྱ་ལ་འཆད་
པའང་ཡོད་འདུག

བཞི་པ་ཁས་སྐྱབས་པས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི། ཚོགས་བཅད་བཅུ་

བཞི།

- ༡༤) བྱོད་གྱིས་ཇི་སྟེད་བཀའ་སྤུལ་པ། །
- རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས་འདུག །
- དེ་ཡང་མུ་ངན་འདའ་སྦྱིར་ཉེ། །
- ཞི་འགྱུར་མིན་མཇོད་བྱོད་ལ་མེད། །

དོན་ནི། སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་གསུང་རབ་རི་སྟེན་ཅིག་བཀའ་སྐྱེལ་པ་
ཐམས་ཅད་བརྗོད་བྱ་རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ་འདུག་ལ། དེ་ཡང་
གདུལ་བྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་སྲིད་ཡིན་ཏེ། གདུལ་
བྱའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་མི་མཛད་པའི་གསུང་རབ་སྟོན་པ་
ཁྱོད་ལ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །

གཟུངས་ཀྱི་དབང་སྤྱད་ཀྱི་ལྷན་པའི་མཛོད་ལས་བཀྱ་བ་
གསུམ་དང་སྲི་བ་གསུམ་གྱིས་ནོར་བུ་སྦྱོང་བའི་དཔེ་གསུངས་པ་དང་།
མགོན་པོ་སྐྱེས་ཀྱིས། མི་རྟག་སྟོང་བ་སྤྱད་པ་སྤུལ་ཞེས། །བྱ་བ་གསུམ་པོས་
སེམས་སྦྱོང་བྱེད། །མཚོག་ཏུ་སེམས་ནི་སྦྱོང་བྱེད་པའི། །ཚོས་ནི་རང་
བཞིན་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་ཀྱང་དོན་འདི་ཉིད་སྟོན་ནོ།

- ༡༧) ཀྱི་མཛོད་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི། །
- གང་གི་རྣ་བའི་ལམ་སོང་བ། །
- དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཞི་འགྱུར་སྲིད། །
- ཁྱོད་བསྟན་འདིན་པར་སུ་མི་གུས། །

དོན་ནི། ཀྱི་མཛོད་སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། གདུལ་བྱ་
གང་གི་རྣ་བའི་ལམ་དུ་སོང་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཚོགས་སྐྱུང་

དུས་ཞི་བ་མྱང་འདས་ཐོབ་བར་གྱུར་བའི་སྲིད། ལྷན་པ་བྲིད་ཀྱི་བསྟན་པ་
འདོན་པར་མཁས་པ་སྲུ་ཞིག་མི་གྲུས་ཏེ་གྲུས་སོ་ཞེས་པའོ། །

ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་པ་དང་སྣོམ་པའི་སྣོན་ནས་ཞི་བ་མྱང་
འདས་ཐོབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

- ༤༠) བས་མོལ་མཐའ་དག་འདོམས་པ་དང་། །
- རྣལ་འོག་འགལ་འདུས་སྣོངས་པ་དང་། །
- སྐྱེ་རྒྱུའི་དོན་གཉིས་སྟེར་བྱེད་པ། །
- ལྷགས་འདིར་ཁོ་པོ་སྟོ་བ་འཕེལ། །

དོན་ནི། ལྷ་སྟེགས་བྱེད་སོགས་པས་ཀྱི་མོལ་བ་མཐའ་དག་འདོམས་
པ་དང་། རྣལ་དང་འོག་མི་མཐུན་པའི་འགལ་འདུས་སྣོངས་པ་དང་། ཁམས་
གསུམ་སྐྱེ་དགའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ལྷག་གི་འདོད་དོན་གཉིས་བདེ་
ཟུག་ཏུ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་བྲུད་ཚོས་གསུམ་དང་རྣམ་པའི་སྣོན་པ་བྲིད་ཀྱི་
ལྷགས་བཟང་པོ་འདིར། ཁོ་པོ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་སྟོ་བ་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་ལོ་
ཞེས་པའོ། །

- ༤༡) འདི་ཡི་སྲིད་དུ་བྲིད་ཀྱིས་ནི། །
- ལ་ལར་སྐྱེ་དང་གཞན་དུ་སྟོག། །
- རྣལ་པའི་གཉེན་དང་ལོངས་སྟོན་ཚོགས། །

གངས་མེད་བསྐལ་པར་ཡང་ཡང་བཏང་། །

དོན་ནི། ཚོས་ཚུལ་ཟབ་མོ་འདི་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡི་སྲིར་དུ་སྟོན་པ་
ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་གནས་སྐབས་ལ་ལར་སྐྱུ་ལྷུས་དང་། གཞན་དག་དུ་སྟོག་དང་།
བྱ་དང་ཚུང་མ་སོགས་སྤིང་དུ་སྐྱུག་པའི་གཉེན་དང་། ཟས་གོས་བཞེན་པ་
སོགས་ཡོངས་སྟོན་གྱི་ཚོགས་རྣམས་གངས་མེད་པའི་བསྐལ་པ་མང་པོར་
ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཏང་ནས་བསྐྱབས་སོ་ཞེས་པའོ། །

- ༤༧) གང་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཡིས། །
- ལྷགས་ཀྱུས་ཉ་ལ་ཇི་བཞིན་དུ། །
- ཉིད་ཀྱི་བྱུགས་དངས་ཚོས་དེ་ནི། །
- ཁྱོད་ལས་མ་ཐོས་སྐལ་བ་ཞན། །

དོན་ནི། སྤོང་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་གང་གི་ཡོན་ཏན་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤིང་
པའི་རྩ་བ་གཙོད་པར་མཐོང་བ་ཡིས་དཔེར་ན། ལྷགས་ཀྱུས་ཉ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་
བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱུགས་ལྷག་པར་དངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཚུལ་
ཟབ་མོ་དེ་ནི། སྟོན་པ་ཁྱོད་རང་ལས་དངོས་སུ་མ་ཐོས་པས་ན་བདག་ཅག་
སྐལ་བ་ཞན་ཞེ་ཞེས་པའོ། །

- ༤༨) དེ་ཡི་མུ་ངན་བྱུགས་ཀྱིས་ནི། །
- སྐྱུག་པའི་བྱ་ལ་མ་ཡི་ཡིད། །

རྗེས་སྲུ་སྲོང་བ་ཇི་བཞིན་དུ། །

བདག་གི་ཡིད་ནི་གཏོང་མི་བྱེད། །

དོན་ནི། གོང་གི་སྐལ་བ་ཞན་ནེ་སྙམ་པ་དེ་ཡི་མྱ་ངན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་
ནི། དཔེར་ན། རྒྱལ་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བྱ་གི་བ་ལ་མ་ཡི་ཡིད་རྗེས་སྲུ་
སྲོང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྟོན་པ་པོ་བདག་གི་ཡིད་ནི་གཏོང་བར་མི་བྱེད་དོ་
ཞེས་པའོ། །

༤༩) འདི་ལའང་ཁྱོད་གསུང་བསམས་པ་ན། །
མཚན་དཔེའི་དཔལ་གྱིས་རབ་ཏུ་འབར། །
འོད་ཀྱི་དྲ་བས་ཡོངས་བསྐྱོར་བའི། །
སྟོན་པ་དེ་ཡི་ཚངས་དབྱངས་ཀྱིས། །

༥༠) འདི་ནི་འདི་ལྟར་གསུངས་སྙམ་དུ། །
ཡིད་ལ་བྱུབ་པའི་གཟུགས་བརྟན་ནི། །
ཤར་བ་ཙམ་ཡང་ཚ་བ་ཡིས། །
གདུང་ལ་ཟླ་ཟེར་བཞིན་དུ་སྟུན། །

དོན་ནི། གོང་གི་ཚུལ་འདི་ལའང་སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་
ལ་བསམ་པ་ན། རྒྱ་མཚན་དཔེའི་དཔལ་གྱིས་གཟེ་བཞིན་རབ་ཏུ་འབར་ཞིང་
འོད་ཀྱི་དྲ་བ་འདོམ་གང་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་མཉམ་མེད་སྟོན་པ་དེ་

ཡིས། གསུང་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྔ་ན་པའི་ཚོངས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གསུང་
རབ་འདི་ནི་རྩལ་འདི་རྣམ་ཏུ་གསུངས་སོ་སྐྱམ་ཏུ་ཡིད་ཀྱི་མེ་ལོང་ལ་སྐབ་པའི་
དབང་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱན་གྱི་ནི། རྣམ་པ་གར་བ་ཙམ་ཡང་དཔེར་ན།
ཚ་བ་ཡི་རིག་བྱས་གདུངས་པ་ལ་རྒྱ་བའི་འོད་ཟེར་གིན་ཏུ་བསེལ་བ་བཞིན་ཏུ་
རྣམ་ཏེ་མཚན་མོ་ཞེས་པ་ལོ། །

གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་ལྔ་བཟང་རྩལ་ལ། རྣམ་བཤད་རིག་པ་
ལས། །ཡོན་ཏན་ལྔ་ནི་རྒྱ་ཆེན་དང་། །རྣམ་དང་རིགས་དོན་ལྔ་ནི་ད་
དང་། །གཟུང་སྐྱ་རྣམ་ཚོགས་ཅི་འདོད་ཉིད། །འདི་དག་ལྔ་ཡི་ཡན་ལག་
སྟེ། །མཉམ་དང་རྣམ་པར་མི་གཡེང་དང་། །རྣམ་གྲོལ་ཁོང་ཏུ་རྩུད་པ་
དང་། །རྩིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་དེས། །སྐབ་ཆེན་གསུང་ནི་ཡན་ལག་
ལ། །ཞེས་གསུངས། རྣམ་བཤད་རིག་པའི་འབྲེལ་བ་སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་སྟོ་
གྲོས་ཀྱིས་མཛད་པ་ལས།

དི་རྣམ་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྔ་ན་པའི་བཤད་པ་ལས་
འབྱུང་བ་རྣམ་བུ་སྟེ། ཚོགས་ལྔ་མ་སྤྱི་མས་གསལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དི་རྣམ་
འབྱུང་ཞེ་ན། གྱེ་མཁན་པོ་གོ་ཏུ་ཏམ་ཤེས་ལྔ་དེ་ནི་འཁོར་རྣམས་ལ་ཚོས་
སྟོན་པ་ན། གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྔ་ན་པ་ཞེས་པས་འབྱུང་བ་སྟེ།
བརྗིད་པ་དང་། འབྲུག་རྣམ་སྟོག་པ་དང་། རྣམ་ཅིང་འཇེབས་པ་དང་། རྣམ་

སྟན་པ་དང་། མྱིང་དུ་འབྲད་པ་དང་། དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། གསལ་བ་
དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། མཉམ་པར་འོས་པ་དང་། མི་མཐུན་
པ་མེད་པའོ། །ཞེས་འབྲུང་ངོ་། །ཚིག་རྣམ་མ་སྤྱི་མས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་འབྲུང་། དེས་ན།

- ༡) འབྲུག་རྣམ་རྒྱོག་པས་བརྗོད་པ་དང་།
- ༢) རྣ་བར་སྟན་པས་
འཇམ་པས་པ་དང་།
- ༣) དགའ་བར་བྱེད་པས་མྱིང་དུ་འབྲད་པ་དང་།
- ༤) རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བས་གསལ་བ་དང་།
- ༥) མི་མཐུན་པ་མེད་པས་
མཉམ་པར་འོས་པ། ཞེས་བགྲང་དགོས་པར་མངོན་ནོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱང་རྗེ་བླ་མའི་འཇམ་དབྱེད་སྟོན་རྒྱུ་རྒྱ་མཚོ་ལས།
གསུང་མཉམ་འཇམ་ཞིང་ཡིད་འོང་ཡིད་དུ་འབྲད། །དག་ཅིང་ཁྱི་མེད་འོད་
གསལ་སྟན་ལ་འཇམ་ས། །མཉམ་པར་འོས་ཤིང་མི་ཚུགས་སྟན་ཞིང་
དུལ། །མི་ཚུབ་མི་བརྒྱང་རབ་དུལ་རྣ་བར་སྟན། །འབྲུག་མེམས་སྟོང་ནི་ཚོམ་
བྱེད་དགའ་བདེ་སྦྱེད། །གདུང་མེད་ཀྱན་ཏུ་ཤེས་བྱེད་རྣམ་རིག་གྲ། །རྣམ་
གསལ་དགའ་བྱེད་མངོན་པར་དགའ་བྱེད་ཅིང་། །ཀྱན་ཤེས་བྱེད་ཅིང་རྣམ་
པར་རིག་པར་བྱེད། །རིགས་ཤིང་འབྲེལ་ལ་རྒྱོམ་པའི་སྟོན་དང་བུལ། །མེང་
གོ་སྦྱང་ཆེན་འབྲུག་དང་ལག་འཁྱའི་དབང་། །དྲི་བ་ཀ་ལ་ཡིང་ཀ་ཚངས་པ་
དང་། །ཤང་ཤང་ཉེའུ་དབང་པོའི་དབྱེད་སྟོན་རྣམ་སྟན། །རྩ་སྐྱ་མ་ཁེངས་མི་

དམའ་ཀུན་རྗེས་ལྷགས། ཚོག་ཟུར་སྤྱིན་ཅིང་མ་ཚང་མེད་པ་དང། །མ་
ལུ་མི་ཞན་རབ་དགའ་བྱུང་ཅིང་རྒྱུ། །རྒྱུ་ཚགས་འབྲེལ་ཞིང་སྐྱ་ཀུན་
རྗེས་པར་བྱེད། །དབང་པོ་ཀུན་ཚེམ་མ་སྦྱད་མི་འགྱུར་ལ། །མ་བརྟགས་
(མ་རྟགས་) །རྟེན་འབྲེལ་པོར་མིན་པ་། །འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་དུ་
གྲགས། །དུག་གསུམ་སེལ་བྱེད་བདུད་དཔུང་ཚར་གཙོད་ཅིང་། །རྣམ་པ་
ཀུན་གྱི་མཚོག་དང་ལྷན་པར་འབྱུང་། །དེ་རྣམ་བཞི་ཡིས་སྤྲལ་པའི་དུག་ཅུའི་
དབྱངས། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཡན་ལག་དུག་བཅུ་ཙུ་བཞི་ལས་རྗོམ་སྤེ་བསྟན་པ་
ཡིན་སྐྱང་དོ། །གསུང་དབྱངས་དུག་བཅུ་ཙུ་བཞི་འདི་དག་གྲུང་གསང་པ་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་མདོ་དང་། །ཉི་བྱི་སྐྱང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པར་ཚིན་
གྲགས་པ་བཤད་སྐྱབ་གྱི་བསྟོན་སྤྱིན་ཚུ་མཚོའི་རྣམ་བཤད་དུ་གསུངས། །

- ༡༦) དེ་རྣམ་མདོ་དུ་བྱུང་བ་ཡི། །
- ལྷགས་བཟང་དེ་ཡང་མི་མཁས་པའི། །
- སྐྱེ་པོས་བལ་བ་ཇ་བཞིན་དུ། །
- རྣམ་པ་ཀུན་དུ་འཛིངས་པར་བྱས། །

དོན་ནི། ལྷགས་བཟང་དེ་གོངས་པ་འཚོལ་བའི་རྒྱ་མཚན་སྐྱར་བཤད་པ་
དེ་རྣམ་ཚེས་མདོ་དུ་བྱུང་བ་ཡི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ལྷགས་བཟང་པོ་དེ་ཡང་རྒྱ་པོད་

ཀྱི་མི་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་མཁས་པར་རྫོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས། དཔེར་ན། གཡའ་
སྤར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྩ་བལ་པ་ཇ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཀྱུན་དུ་འབྱུགས་ཤིང་འཛིངས་
པར་བྱས་པས་སོ་ཞེས་པའོ། །

རྩ་བལ་པ་ཇ་ཞེས་པ་ནང་ཚགས་པམ་རྩུན་དམ་པོར་འབྱུང་དེ་
འཛིངས་བསངས་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་རྩ་ཐག་བཟོ་བྱེད་རྩ་
གྲས་མ་ཞེས་པ་ཡིན་ཞེས་ལ་ལས་བཤད། །

- ༤༧) རྩུལ་འདི་མཐོང་ནས་བདག་གིས་ནི། །
 འབད་པ་དུ་མས་མཁས་པ་ཡི། །
 རྗེས་སྐྱེ་འབྲངས་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་ནི། །
 དགོངས་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཙལ། །

དོན་ནི། གོང་གི་རྩུལ་འདི་མཐོང་ནས་བསྟོན་པ་པོ་བདག་གིས་
ནི་འབད་པ་དུ་མས་སྐབ་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་རྒྱ་
གར་གྱི་མཁས་པ་ཡི་རྗེས་སྐྱེ་འབྲངས་ནས། རྫོམ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ནི་དགོངས་པ་
ཡང་དང་ཡང་དུ་བཙལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །

- ༤༨) དེ་ཚེ་རང་གཞན་སྡེ་པ་ཡི། །
 གཞུང་མང་དག་ལ་སྐྱུངས་པ་ན། །
 སྤྱི་སྤྱིར་བེ་ཚོམ་དྲ་བ་ཡིས། །

བདག་གི་ཡིད་ནི་ཀུན་ཏུ་གདུངས། །

དོན་ནི། ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་བཙུག་པ་དེའི་ཚེ་རང་དང་གཞན་གྱི་
སྡེ་པ་ཡི་གཞུང་ལུགས་ཆེས་མང་པོ་དག་ལ་སྦྱངས་པ་ན། སྤྱི་སྤྱོད་ཉེ་སྦྲུལ་
ཡང་དེ་དག་གི་བཤད་སྟོལ་མ་མཐུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲ་བ་ཡིས་
ཚོལ་བ་པོ་བདག་གི་ཡིད་ནི་ཀུན་ཏུ་གདུངས་ཤིང་ཚེངས་སེལ་ཞེས་པའོ། །

༤༧) ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་མེད་ཐེག་པའི་ཚུལ། །
ཡོད་དང་མེད་པའི་མཐའ་སྤངས་ཉེ། །
ཇི་བཞིན་འགྲེལ་བར་ལྷུང་བསྟན་པ། །
སྤྱ་སྤྱོད་གཞུང་ལུགས་ཀུན་དའི་ཚུལ། །

༤༨) དྲི་མེད་མཐུན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱས། །
གསུང་རབ་མཁའ་ལ་ཐོགས་མེད་རྒྱ། །
མཐར་འཇོག་སྟོང་གི་ལུན་པ་སེལ། །
ལོག་སྐྱའི་རྒྱ་རྒྱར་གྱི་ཐིམ་གཞོན་པ། །

༤༩) དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་ལེགས་བཤད་གྱི། །
འོད་དཀར་འཕྲེང་བས་གསལ་བྱས་པ། །
རྒྱ་མའི་དྲིན་གྱིས་མཐོང་བའི་ཚོ། །
བདག་གི་ཡིད་ཀྱི་ངལ་གསོ་ཐོབ། །

དོན་ནི། རྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཇ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པའི་རྩོམ་ཡོད་པ་དང་
མེད་པའི་རྟོན་རྒྱུར་གྱི་མཐའ་རྒྱུར་ས་ཏེ་རྩལ་བའི་ཡུམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དགོངས་
པ་འབྲེལ་བར་ཡང་ག་ལེགས་སུ་ཡུང་བལྟན་པའི་འཕགས་མཚོག་སྐྱུ་རྒྱུ་བ་གྱི་
གཞུང་ཡུགས་རྩ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་དའི་ཚལ་ལྟ་བུ་དེ། ཇི་མ་མེད་པའི་
མཁུན་པའི་དབྱེལ་འཁོར་ནི་རྩམ། གསུང་རབ་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ཐོགས་པ་
མེད་པར་ནི་རྩ། གདུལ་བུའི་རྟག་ཚད་གྱི་མཐར་འཇིག་པའི་སྤིང་གི་ལུན་པ་
ནི་སེལ། ཟབ་དོན་ལོག་པར་སྐྱུ་བའི་རྩ་རྒྱར་མ་ཡུས་པ་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་
དཔལ་རྣམས་ལྷ་བ་བྲགས་པའི་ཚོག་གསལ་ལ་སོགས་པའི་ལེགས་བཤད་གྱི་
འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་འཕྲེང་བས་གསལ་བར་བུས་པའི་རྩ་བཤད་གྱི་དོན། ཇ་
མ་འཇམ་པའི་དབྱུངས་གྱི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་སློབ་ལོས་གྱི་མིག་གིས་མཐོང་བའི་
ཚོ་སློབ་ཐང་བྲགས་པ་བདག་གི་ཡིད་གྱི་གདུང་བ་ནི་བའི་ངལ་གསོ་ཐོབ་པར་
གུར་ཏེ་ཞེས་པའོ། །

ལྷ་པ་གཞན་དག་ལ་དེ་ལྟར་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་དགོས་པར་གདམས་པ།
ཚོགས་བཅད་གཅིག

- ༥༡) མཇོད་པ་ཀུན་ལས་གསུང་གི་ནི། །
- མཇོད་པ་མཚོག་ཡིན་དེ་ཡང་ནི། །
- དེ་ཉིད་ཡིན་སྲིད་མཁའ་པ་ཡིས། །

འདི་ལས་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་གྱིས། །

དོན་ནི། ཐུབ་པའི་མཇུག་པ་ཀུན་ལས་གསུང་གི་མཇུག་པ་ནི་མཇུག་
པ་རྣམས་ཀྱི་མཚོན་ཡིན་ཅིང་། གསུང་གི་མཇུག་པ་དེ་ཡང་ནི་རྟེན་འབྲེལ་
གསུང་བ་འདི་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བསྟན་པའི་གནད་རིག་པའི་མཁས་པ་
ཡིས། བསྟོན་པ་འདི་ལས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པར་གྱོས་ཤིག་ཅེས་
པའོ། །

དུག་པ་མཇུག་བསྟུ་བ། ཚོགས་བཅད་གཅིག

- ༥༩) རྟེན་དེའི་རྗེས་སུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བྱུར་ཏེ། །
 རྒྱལ་བའི་གསུང་ལ་སྦྱངས་པ་མི་དམན་ཞིང་། །
 རྣམ་འགྲུབ་སྦྱོང་ལ་བཙོན་པའི་དག་སྦྱོང་ཞིག །
 དང་སྤོང་ཆེན་པོ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་གྱུས། །

དོན་ནི། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟེན་སྦྱོང་བསྟོན་པའི་རྒྱ་མཚོན། རྟེན་པ་ལྡན་
མེད་པ་དེའི་རྗེས་སུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་བྱུར་ཏེ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་
དག་ལ་སྦྱངས་པ་མི་དམན་པར་ཆེ་ཞིང་། ཐོས་དོན་ཉམས་ལེན་གྱི་རྣམ་
འགྲུབ་སྦྱོང་པ་ལ་བཙོན་པའི་སྦྱོང་བཟང་གྲགས་པ་ཞེས་སུ་བའི་དག་སྦྱོང་མདོ་
རྒྱུད་འཛིན་པ་ཞིག། །དང་སྤོང་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བཙོན་ལྡན་འདས་དེ་ལ་
རྒྱལ་དེ་ལྟར་གྱུས་པས་སོ་ཞེས་པའོ། །

བདུན་པ་བསྟོན། ཚོགས་བཅད་ལ།

- ༥༥) རྟོན་པ་སྐྱ་ན་མེད་པའི་བསྟན་པ་དང་། །
 མཇལ་བ་འདི་འདྲ་སྐྱ་མའི་དྲིན་ཡིན་པས། །
 དགེ་བ་འདི་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
 བཤེས་གཉེན་དམ་པས་འཛིན་པའི་རྒྱ་རུ་བསྟོ། །

དོན་ནི། རྟོན་པ་སྐྱ་ན་མེད་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ་བའི་
 ལྷལ་བཟང་འདི་འདྲ་ནི་སྐྱ་མའི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་པས། བསྟོན་པ་བགྲུམ་པའི་
 དགེ་བ་འདི་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་རྗེ་བརྩུན་འཇམ་དབྱུངས་ལྷ་
 ལུའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་མཚོན་ཉིད་དང་ལྷན་པས་མཉེས་བཞིན་
 དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་རུ་བསྟོའི་ཞེས་པའོ། །

- ༥༥) བན་མཛད་དེ་ཡི་བསྟན་པ་འང་སྲིད་པའི་མཐར། །
 ངན་ཉོག་རྒྱུང་གིས་ནམ་པར་མི་གཡོ་ཞིང་། །
 བསྟན་པའི་ངང་རྩོལ་ཤེས་ནས་རྟོན་པ་ལ། །
 ཡིད་ཆེས་རྗེད་པས་ཉག་ཏུ་གང་བར་ཤོག། །

དོན་ནི། འགྲོ་ལ་བན་པར་མཛད་པའི་རྟོན་པ་དེ་ཡི་བསྟན་པ་རིན་པོ་
 ཆེའང་སྲིད་པའི་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ། བདུད་རིགས་ངན་པར་ཉོག་པའི་
 རྒྱུང་གིས་དུས་ནམ་ཡང་(ནམ་པར་)མི་གཡོ་ཞིང་། བསྟན་པའི་ལེགས་པའི་

ངང་ཚུལ་ཤེས་ནས་དེ་གསུང་བའི་སྟོན་པ་ལ་ཡིད་ལྷག་པར་ཆེས་པའི་དད་པ་
རྟེན་པའི་འགྲོ་བས་དུས་ཉལ་དུ་ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་གང་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་
པའོ། །

- ༥༦) བརྟེན་ནས་འབྲུང་བའི་དེ་ཉིད་གསལ་མཛད་པ། །
- ཐུབ་པའི་ལུགས་བཟང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། །
- ལུས་དང་སྲོག་ཀྱང་བཏང་ནས་འཛིན་པ་ལ། །
- སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་སྟོད་པར་མ་གུར་ཅིག །

དོན་ནི། བརྟེན་ནས་འབྲུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་
མཛད་པའི་ཐུབ་པའི་ལུགས་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་སྐྱེ་བ་ནས་ཚེ་རབས་ཐམས་
ཅད་དུ་ལུས་དང་སྲོག་ཀྱང་ཡལ་བར་བཏང་ནས་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གྱི་
སྟོན་ནས་འཛིན་པ་ལ་དུས་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་སྟོད་ཅིང་གཡེལ་བར་མ་གུར་
ཅིག་ཅེས་པའོ། །

- ༥༧) འདྲེན་པ་མཚོག་དེས་དཀའ་བ་གངས་མེད་གྱིས། །
- ནན་ཏན་སྟོང་པོ་མཛད་ནས་བསྐྱབས་པ་འདི། །
- ཐབས་གང་ཞིག་གིས་འཕེལ་བར་འགྱུར་སྙམ་པའི། །
- རྣམ་པར་དཔྱོད་པས་ཉིན་མཚན་འདའ་བར་ཤོག །

དོན་ནི། འདྲན་པ་མཚོན་གྱི་འདྲེན་པའི་དེས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱེད་
དཔག་མེད་གྱི་སྟོན་སྟེན་ཉམ་སྟེན་པོར་མཛད་ནས་བརྒྱབ་སྤྲོད་པའི་བསྟན་པ་
རིན་པོ་ཆེ་འདི། ཐབས་མཁས་གང་འདྲ་ཞིག་གི་སྟོན་སྟེན་འཕྲེལ་བར་འགྱུར་
རམ་སྟམ་པའི་རྣམ་པར་དཔྱད་ཅིང་རྟོག་པས་ཉིན་མཚན་གྱི་དུས་འདྲའ་བར་
ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །

- ༥༤) ལྷག་བསམ་དག་པས་ཚུལ་དེར་བཅོམ་པ་ན། །
- ཚངས་དང་དབང་པོ་འདིག་རྟེན་སྟོང་བ་དང་། །
- ལེགས་ལྡན་ནག་པོ་ལ་སོགས་སྲུང་མས་ཀྱང་། །
- གཡེལ་བ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་གྲོགས་བྱེད་ཤོག །

དོན་ནི། ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པས་བསྟན་པ་རྒྱས་བྱེད་
གྱི་ཚུལ་དེར་བཅོམ་པའི་ཚེ་ན་ཚངས་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། འདིག་རྟེན་
སྟོང་བ་བཞི་དང་། ལེགས་ལྡན་ནག་པོ་སྲུག་དུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་སྟོང་
བའི་སྲུང་མ་མཐུ་ཅུལ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དུས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གཡེལ་བ་
མེད་པར་རྟག་ཏུ་གྲོགས་བྱེད་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །

འདིར་ལེགས་ལྡན་ནག་པོ་སྲུག་དུག་པ་ལ་ངོས་འདོན་པར་མཛད་
ཀྱང་འགའ་ཞིག་གིས་དཔལ་མགོན་ཞལ་བཞི་པ་ལ་བཞེད་པར་སྐྱང་སྟེ། ཞལ་
བཞི་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་སྲུགས་གྱི་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱུང་མ་ཡིན་པའི་བཞེད་

རྒྱན་ཞིག་དག་ལྟར་སྤྲོགས་སུ་མཆིས་ཤིང་ཁོ་པོས་ཀྱང་རྒྱུད་དུ་ས་འབྲས་
སྤངས་སུ་བརྟེན་སྐབས་སྤང་ནང་ཐ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་ཐོས་སྤྱོད་པ་མ་
ཟད་རྒྱ་ན་སྤྲུམ་ཞལ་གཟིགས་ལྷུང་རྒྱལ་ཞིག་ཀྱང་གསུངས་པ་དུས། རྫོ་
སྤྱིང་པར་མ་ཞལ་བཞིའི་མཚོད་གཏོར་འབྲུལ་རྒྱལ་མཛད་པོ་མ་གསལ་པ་
ཞིག་ཉེ་ཆར་མཛལ་བའི་ནང་། འཕགས་མཚོག་སྐྱུ་སྐྱུབ་ཞབས་ཀྱིས་བཀའ་
བསྟོན་པས། །རྒྱུད་རྗེ་སྤྱིང་པོའི་རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་དོན། །མཐའ་བུལ་ལྟ་
བ་རྒྱང་འབྲེལ་ཉམས་ལེན་པའི། །བྱུང་བསྟར་སྤྱིང་པོ་བསྐྱུང་བར་མངའ་
གསོལ་ལོ། །ཞེས་གསལ། ཅོ་ཞེ་བྲགས་པ་བཤད་སྐྱུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་བསྟོད་འབྲེལ་ལས། ལེགས་རྣམས་ལ་པོ་ཞི་སྐབས་འདིར་སྤྲུག་དུག་པ་
ལ་སྤྱིང་དགོས་པར་སེམས། ཞེས་ཀྱང་འབྲུང་།

ཅས་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟར་འདས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་
འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་ཐུན་མེད་པ་ལ། ཟབ་མོ་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ་གསུང་པའི་རྫོ་ནས་བསྟོད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་
སྤྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། མང་དུ་ཐོས་པའི་དག་སྟོང་སྟོང་བཟང་བྲགས་པའི་
དཔལ་གྱིས། གངས་རིའི་དབང་པོ་འོ་དེ་གྱུང་རྒྱལ་གྱི་རྩ་ལོལ་དཔེན་གནས་
སྤྱིང་སྤྱིངས་མིང་གཞན་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་ཞེས་བྱ་བར་རྒྱུར་བའི་ཡི་གེ་
པ་ནི་ནམ་མཁའ་དཔལ་ལོ། །ཞེས་པས་སྟོན་ལ། དོན་ནི་གོ་སྟོན་བའི་སྤྱིར་མ་
འདྲིས་སོ། །

འདི་ནི་ཨ་འི་མི་ཞི་གན་མངའ་སྡེའི་ ‘ཨེན་ཨར་བར་’ ཚགས་
པའི་དེ་མོ་གདུང་སྲས་དག་ལེགས་རིན་པོ་ཆེ་འམ་ཉག་རེ་མཁན་རྒྱལ་ཞིང་
གཤེགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཚོགས་རིན་ཆེན་སེམས་ཞེས་འབོད་པ་དེར་ ༡༠༡༧
ལོར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་གཞུང་མཚོག་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཚོག་དོན་ལས་
བརྩམས་ཏེ་བཤད་པ་མདོར་བརྒྱས་ཤིག་བཀྲིས་སྐབས་ཟིན་བྲིས་ཐར་ཐོར་
འགའ་ཞིག་བྲས་པ་རྣམས། རྗེས་སོར་རང་གི་འབྲུང་ཁམས་དང་ནམ་དུས་
ཀྱིས་གང་ལྟོགས་དང་བརྒྱན་སྤོགས་བརྒྱད་དང་ཁ་བརྩོན་དོགས་གཙོད་ཅི་
རིགས་བཀྲིས་ཏེ་འབྲས་མྱོ་མྱོང་དོ་བྲམ་རྒྱལ་རྒྱལ་ཞེས་འབོད་པས་ད་ལན་རབ་
བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ཚུ་སྟག་ས་ག་རྩ་པའི་ཚོས་ ༩ ཉིན་ཟིན་པར་བཀྲིས་
སོ། །

མཚོན་བརྗོད་སྟོག་གཉིས་པ་ནི་དེ་སྔ་ལ་བྱུལ་བའི་མཛད་ནམ་གྱི་བར་
ཚོགས་འབྲི་རྒྱུའི་ཁུར་འགན་ལྡངས་སྐབས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བཀྲིས་པ་ལ་ཚོག་
རེ་རྒྱང་ཁ་བརྒྱུར་དང་བཅས་འདུག་འཕོད་ཞུས་པ་ལགས།

- རྗེ་བརྩན་མཁུན་པའི་གཏེར་དང་ལྷ་འཛིན་མགོན། །
- མཐུ་ཆེན་གསང་བའི་བདག་པོའི་བྲགས་རྗེའི་བརྟུན། །
- ཚུང་ཟད་སྟིང་དུ་སེམ་པའི་བྱིན་རྒྱལ་གྱིས། །
- ཟབ་དོན་རྒྱ་བའི་སྐལ་པ་རྟེན་འདིས་འཚོངས། །ཞེས་ཀྱང་རྒྱས་སོ། །